Veiligheidsregio Haaglanden

Financieel Jaarbericht

Veiligheidsregio Haaglanden

2023

'Verbindend vakmanschap in veiligheid en zorg'

Bezoekadres: Dedemsvaartweg 1 - 2545 AP Den Haag / Postadres: Postbus 52155 – 2505 CD Den Haag

Inhoud

1. Algemeen 2
1.1 Inleiding 2
1.2 Leiding en bestuur 3
1.3 Resultaten 5
2. Paragrafen 6
2.1 Gemeentelijke bijdrage 6
2.2 Weerstandsvermogen (weerstandscapaciteit en risico's) 7
2.3 Bestemmingsvoorstel gerealiseerd resultaat 12
2.4 Onderhoud kapitaalgoederen 12
2.5 Financiering 13
2.6 Bedrijfsvoering 13
2.6.1 Rechtmatigheid 13
2.6.2 Personeel 13
2.6.3 Informatiemanagement en automatisering 15
2.6.4 Investeringen en financiering 15
2.6.5 Toelichting Wet Open Overheid (WOO) 16
2.7 Verbonden partijen 16
Jaarrekening 17
3. Balans 18
4. Overzicht van baten en lasten 19
5. Waarderingsgrondslagen 20
6. Toelichting op de balans 22
7. Toelichting op het overzicht van baten en lasten 30
Product 120.1 Brandweerzorg 30
Product 120.2 Crisisbeheersing en rampenbestrijding 33
Product 120.3 Meldkamer Brandweer (MKB) 35
Product 711.01 Geneeskundige Meldkamer (GnkM) 37
Product 120.4 Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) 39
Product 120.5 Gemeentelijke crisisbeheersing 41
Product 120.6 Overhead 43
8.SiSa verantwoording 44
9. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT) 46
10. Rechtmatigheidsverklaring 48
11. Ondertekening van de jaarrekening 49
12. Controleverklaring accountant 50
Bijlagen 54
Bijlage 1. Kostenverdeelstaat op basis van kostensoorten 55
Bijlage 2. Kostenverdeelstaat op basis van taakvelden 56
Bijlage 3. Inkomensoverdrachten 57
Bijlage 4. Investeringsoverzicht 58
Bijlage 5. Treasury 59
Bijlage 6. Klachten 60
Bijlage 7. Kosten overgangsregeling FLO 61
Bijlage 8. Overzicht gebruikte afkortingen 62

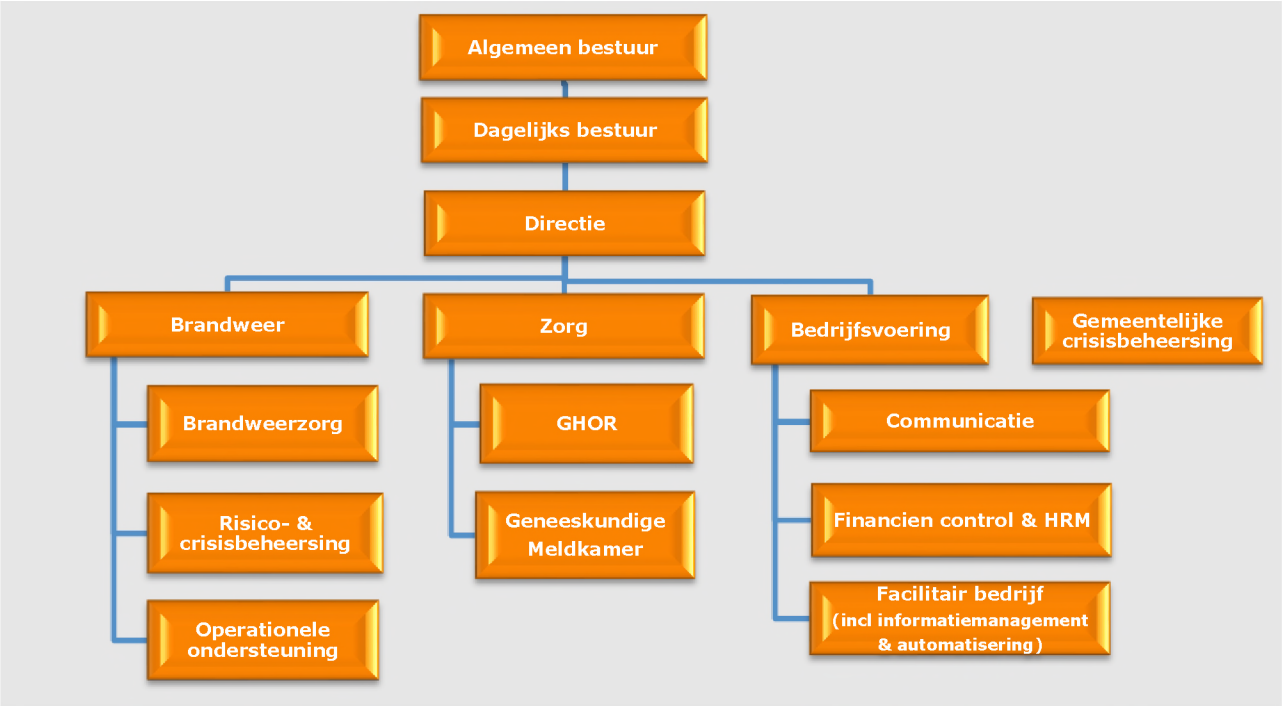
1. Algemeen

1.1 Inleiding

Veiligheidsregio Haaglanden
Dit is het financieel jaarbericht over het jaar 2023 van de Veiligheidsregio Haaglanden gevestigd aan de Dedemsvaartweg 1 te Den Haag. De VRH is een regionaal samenwerkingsverband van de gemeenten Delft, Den Haag, Leidschendam-Voorburg, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp, Rijswijk, Wassenaar, Westland en Zoetermeer.

De Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Haaglanden is hét orgaan voor fysieke veiligheid, rampenbestrijding en crisisbeheersing in de regio Haaglanden. Deze organisatie omvat brandweerzorg, geneeskundige hulpverlening en de gemeenschappelijke meldkamer. Alle activiteiten richten zich op het vergroten van veiligheid van de Haaglandse bevolking en de bezoekers van de regio.

Het organogram van de veiligheidsregio ziet er als volgt uit:

Verbindend Vakmanschap in Veiligheid en Zorg
Veiligheidsregio Haaglanden (VRH) staat 24 uur per dag, 7 dagen in de week klaar voor veiligheid en zorg in de regio. Zij bundelt hiervoor de krachten van verschillende partners om samen goed voorbereid te zijn op dagelijkse, maar ook op grootschalige incidenten en deze slagvaardig te bestrijden. Daarbij treedt de VRH op als regisseur bij het organiseren en uitvoeren van de hulpverlening.

Doelstelling

De doelstelling van de veiligheidsregio is verwoord in artikel 3 van de Gemeenschappelijke Regeling (2016).

De VRH behartigt de belangen van de gemeenten ten aanzien van de overgedragen taken op de volgende terreinen:

brandweerzorg;
geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen;
rampenbestrijding en crisisbeheersing;
het beheer van de gemeenschappelijke meldkamer.

Het doel van de Veiligheidsregio Haaglanden is de bestuurlijke en operationele slagkracht en daarbij de kwaliteit van de hulpverlening te verbeteren. De Veiligheidsregio Haaglanden bestaat uit:

Brandweer Haaglanden (en meldkamer);
Geneeskundige HulpverleningsOrganisatie in de Regio (GHOR);
Geneeskundige Meldkamer (GnkM).

Financieel jaarbericht

Dit jaarverslag vormt met de jaarrekening het financieel jaarbericht van de Veiligheidsregio Haaglanden. De inhoudelijke verantwoording over en toelichting op het uitgevoerde beleid staan in het jaarverslag. Dit jaarbericht bestaat uit een algemeen deel, de balans en het overzicht van baten en lasten, de toelichtingen en tot slot een aantal bijlagen. Primair wordt het financiële resultaat van de VRH verantwoord en toegelicht in de jaarrekening. Voor de evaluatie van de realisatie van de doelstellingen op productniveau wordt verwezen naar paragraaf 5.7

1.2 Leiding en bestuur

Directie Veiligheidsregio Haaglanden

De commandant brandweer/algemeen directeur Esther Lieben en de directeur publieke gezondheid, Annette de Boer vormen de directie van de Veiligheidsregio Haaglanden. Esther Lieben heeft de dagelijkse leiding over de regionale brandweer en de afdelingen van bedrijfsvoering, Annette de Boer geeft leiding aan de GHOR en de GnkM.

Algemeen Bestuur van negen burgemeesters

Het Algemeen Bestuur bepaalt de hoofdlijnen van het regionale veiligheidsbeleid en stelt de daaruit voortvloeiende beleidsplannen vast. Verder neemt het Algemeen Bestuur besluiten over onderwerpen als de begroting, de jaarrekening en het beheer van de organisatie. Het Algemeen Bestuur van de VRH bestaat uit de negen burgemeesters van de regio.

De samenstelling per 31 december 2023:

Burgemeester	Gemeente	
Dhr. Van Zanen	Den Haag	Regionaal: o Voorzitter DB VRH en AB VRH. Landelijk: o Lid AB van het Veiligheidsberaad en IFV. o Lid Algemene Ledenvergadering Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's.
Mw. Sahin	Rijswijk	Regionaal: o Portefeuille 'oranje kolom/bevolkingszorg'. Landelijk: o Lid Bestuurlijk Overleg (BO) Bevolkingszorg.
Mw Noordermeer	Midden-Delfland	Regionaal: o Veilige energietransitie. Interregionaal: o Lid Stuurgroep Samenwerking Crisisbeheersing Overstroming Randstad (SCOR)
Dhr. Lugthart	Pijnacker-Noordorp	Regionaal: o Portefeuille 'acute zorg'. o Portefeuille 'GHOR'. Interregionaal: o Lid Bestuurlijke Stuurgroep Meldkamer Haaglanden/Hollands Midden. Landelijk: o Lid Bestuurlijke Adviescommissie (BAC) GHOR.
Dhr. Bezuijen	Zoetermeer	Regionaal: o Plaatsvervangend voorzitter (tevens DB-lid). o Portefeuille 'rampenbestrijding & crisisbeheersing'. Landelijk: o Lid Bestuurlijke Overleg(BO) Crisisbeheersing
Dhr. Vroom	Leidschendam-Voorburg	Regionaal: o Portefeuille 'Informatievoorziening en meldkamer'. Interregionaal: o Lid Bestuurlijke Stuurgroep Meldkamer Haaglanden/ Hollands Midden. Landelijk: o Lid Bestuurlijke Adviescommissie Informatievoorziening (BAC-IV).
Mw. Van Bijsterveldt	Delft	Regionaal: o Portefeuille 'vitale infrastructuur' (incl. waterpartijen). Landelijk: o Landelijke HR-dossiers (a.i.).*
Dhr. Arends	Westland	Regionaal: o Portefeuille 'Brandweer'. o Lid Georganiseerd Overleg VRH (a.i.).* Landelijk: o Lid Bestuurlijke Adviescommissie (BAC) Brandweer.
Dhr. De Lange	Wassenaar	Regionaal: o Portefeuille Personeel en tevens voorzitter Georganiseerd Overleg (GO). (tevens DB-lid). o Portefeuille Financiën (a.i.).* o Portefeuille 'Strandveiligheid'.

Het nemen van besluiten door het Algemeen Bestuur vindt plaats op basis van een gewogen stemverdeling*1 te weten:

a. gemeenten < 30.000 inwoners : 1 stem;
b. gemeenten ≥ 30.000 tot 90.000 inwoners : 2 stemmen;
c. gemeenten ≥ 90.000 tot 150.000 inwoners : 3 stemmen;
d. gemeenten ≥ 150.000 tot 300.000 inwoners : 4 stemmen;
e. gemeenten ≥ 300.000 inwoners : 5 stemmen.

*1 Gemeenschappelijke Regeling VRH; artikel 8.

Voor de vaststelling van het aantal inwoners van de betrokken gemeente(n) wordt uitgegaan van de per 1 januari van het voorafgaande jaar door het Centraal Bureau voor de Statistiek openbaar gemaakte bevolkingscijfers.

Dagelijks Bestuur

Het Dagelijks Bestuur wordt gevormd door de burgemeesters Van Zanen, Bezuijen en De Lange.

1.3 Resultaten

Het gerealiseerde resultaat over het jaar 2023 bedraagt **voordelig € 4,6 mln.**

In de herziene begroting over 2023 staat toegelicht dat de VRH € 1,6 mln extra BDUR heeft gekregen, geoormerkt ter versterking van de toekomstige crisisbeheersing en informatiepositie. De VRH heeft besloten de personele formatie te versterken specifiek op deze twee vlakken. Het voorstel is de niet bestede geoormerkte BDUR ten bedrage van € 1,1 mln aan een bestemmingsreserve toe te voegen.

Ook in 2023 kan de markt nog steeds moeilijk aan de vraag naar materialen of naar dienstverlening voldoen. Hierdoor vertragen investeringen, projecten en reguliere activiteiten. Als de levering wel mogelijk is kost dit vaak meer dan in het verleden.

Het verwachte resultaat wordt in hoofdlijn veroorzaakt door het volgende:

Leveringsproblemen materiaal en dienstverlening € 2,3 mln voordelig

Hierboven is al aangestipt dat het steeds moeilijker wordt om op tijd kwalitatief goede diensten en producten te verkrijgen. De projecten die in 2023 zijn of worden opgestart worden hierdoor vertraagd. Naast de inhaalvraag na de coronatijd waarbij de vraag groter is, speelt bij de leveranciers de arbeidsmarktproblematiek, waardoor het aanbod beperkt wordt. Bijvoorbeeld bij diensten op het gebied van verduurzaming en ICT is dit te merken, maar ook bij de investeringen zijn vertragingen te zien.

Extra Bdur-gelden € 1,1 mln voordelig

In navolging van de evaluatie van de Wet Veiligheidsregio's zijn landelijk bestuurlijke afspraken gemaakt om de crisisbeheersing en de informatiepositie te versterken. De VRH ontvangt in dit kader ingaande 2023 € 1,6 mln extra BDUR (ca. 1,4% van de VRH-begroting) specifiek bestemd voor de versterking van de (toekomstige) crisisbeheersing en de informatiepositie. Leidend hierbij is dat de versterking recht moet doen aan de uitdagingen waarvoor zowel de nationale als de regionale crisisbeheersing gesteld staat. De VRH heeft in overleg met politie en gemeenten gekozen voor versterking van de formatie voor

crisisbeheersing en informatievoorziening. Invulling van deze extra aan te trekken formatie heeft met name in het laatste kwartaal van het jaar plaatsgevonden waardoor over 2023 een positief financieel resultaat is ontstaan van € 1,1 mln.

Extra inkomsten € 0,7 mln voordelig

De VRH heeft in 2023 extra inkomsten ontvangen. Het betreft inkomsten zoals de trendmatige verhoging van de BDUR-uitkering. Het ministerie van JenV kent de trendverhoging pas in de loop van het kalenderjaar toe. De VRH verwerkt deze aanpassing consistent na toekenning met een jaar vertraging in de begroting. Vanwege de hoge inflatie is deze aanpassing groter dan andere jaren.

LMS en doorontwikkeling gemeenschappelijke meldkamer € 0,5 mln voordelig

Het beheer van de meldkamer is per 1 januari 2020 overgedragen aan de LMS. Voor het afhechten van de rafelranden van de transitie naar de LMS en het optimaliseren van de samenwerking in de meldkamer is € 0,6 mln beschikbaar. De migratie naar het LMS-platform zal naar verwachting in het eerste kwartaal van 2024 plaatsvinden. Daarmee zullen ook de rafelranden van de overdracht kunnen worden afgehecht. Het betreft vooral de structurele kosten van de onderhanden herinrichting van de opschalingsruimten.

In het kader van optimalisering van de meldkamerfunctie zijn, zoals toegelicht in de herziene begroting 2023 van de VRH, de brandweercentralisten van de veiligheidsregio's Haaglanden en Hollands Midden in dienst bij de VRH. Andere optimaliseringsaspecten betreffen bijvoorbeeld nog de invulling en financiering van de calamiteiten coördinator (CaCo), de ontwikkeling van een nieuw uitvraagprotocol en de inrichting van het ambulance coördinatiecentrum (ACC).

Overige posten per saldo nihil

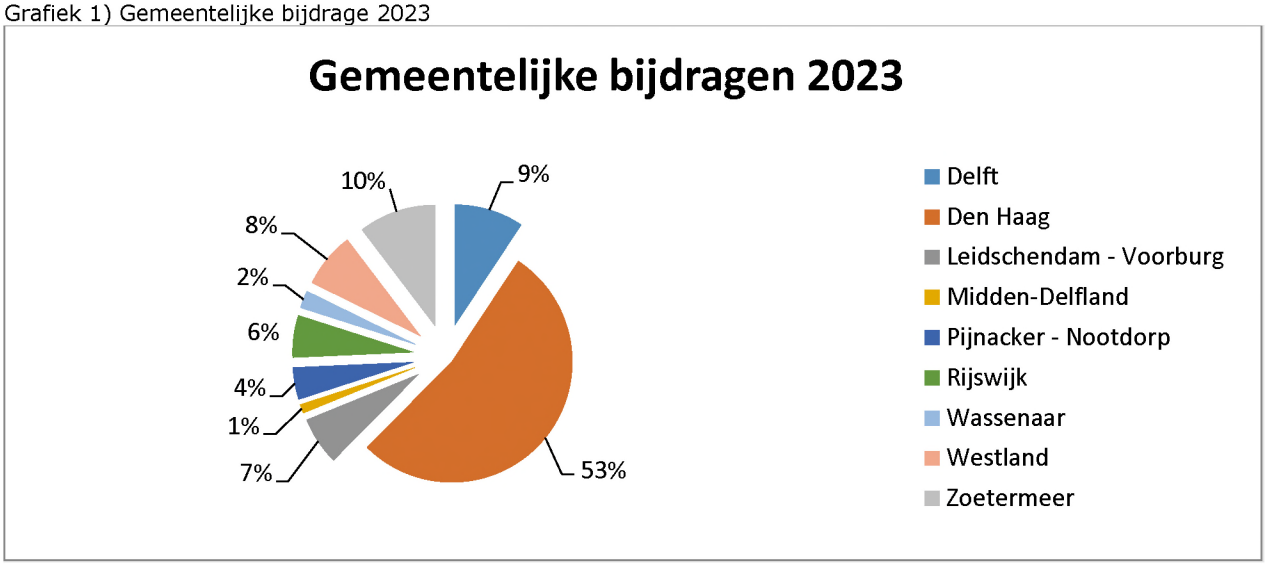
De uitkomst van een veelheid aan voor- en nadelen is per saldo nihil. Noemenswaardig is de negatieve uitkomst van de energiekosten van € 0,5 mln, deels omdat afrekeningen over voorgaande jaren in rekening zijn gebracht. Hiertegenover staan enkele voordelen en de post onvoorzien van € 0,2 mln. Gezien het voordelig saldo was deze post niet benodigd.

2. Paragrafen

2.1 Gemeentelijke bijdrage

De gemeentelijke bijdrage 2023 was begroot op € 99.535.000 In deze bijdrage is o.a. een post onvoorzien opgenomen van € 0,15 per inwoner. Omdat het AB niet besloten heeft deze bijdrage in 2023 aan te wenden, is deze derhalve niet gefactureerd. De werkelijke bijdrage 2023 is vastgesteld op € 104.173.000. Het verschil wordt voornamelijk veroorzaakt door de nacalculatie van de overgangsregeling FLO (€ 4,6 mln.). De bijdrage per gemeente over het jaar 2023 ziet er grafisch als volgt uit.

Grafiek 1) Gemeentelijke bijdrage 2023

2.2 Weerstandsvermogen (weerstandscapaciteit en risico's)

Op basis van risico-identificatie en de risicomatrix is de benodigde weerstandscapaciteit berekend. Uitgangspunt hierbij is de statische benadering die ervan uitgaat dat de risico's zich niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang voor zullen doen.

De weerstandscapaciteit binnen de VRH bestaat uit de algemene reserve. Deze reserve dient ter dekking van geïdentificeerde risico's van materiële aard. Risico's met een beperkt financieel beslag worden gedekt uit de lopende exploitatie en de post onvoorzien. De toevoeging van een voordelig resultaat aan de algemene reserve is regel tot de algemene reserve het maximum heeft bereikt van 1% van de begrotingsomzet.

De hoogte van de algemene reserve is besloten door het Algemeen Bestuur bij de vaststelling van de jaarrekening 2022. De post onvoorzien, groot € 195.000, is gebaseerd op € 0,15 per inwoner. Daarnaast wordt de weerstands-capaciteit gevormd door de deelnemende gemeenten die garant staan voor de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Haaglanden.

Incidentele risico's

Loopbaanbeleid operationele dienst

Per 1 januari 2006 is de FLO afgeschaft en vervangen door verplicht loopbaanbeleid voor personeel in bezwarende functies. Essentie van het loopbaanbeleid is dat medewerkers twintig jaar werkzaam zijn in een bezwarende functie en daarna overstappen naar een andere functie. Om dit mogelijk te maken investeren medewerker en werkgever in een passende beroepsopleiding. Vanaf 2021 worden er binnen de Veiligheidsregio verschillende initiatieven ontplooid om medewerkers in de operationele dienst hierbij te faciliteren. Indien de cao-afspraken in overleg met de vakbonden tussentijds niet worden aangepast zal hier vanaf nu rekening mee worden gehouden. Daarnaast kan de uitkomst van het Periodiek Preventief Medisch Onderzoek (PPMO) aangeven dat het voor een brandweermedewerker verstandig is eerder naar een niet-bezwarende functie door te stromen. Tot nu toe is gebleken dat het percentage uitval door de PPMO zeer beperkt is. Het risico is berekend op € 116.000.

Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra)

De Wnra regelt dat ambtenaren zoveel mogelijk dezelfde status krijgen als werknemers in het bedrijfsleven. In dit kader komen bijvoorbeeld arbeidsovereenkomsten in de plaats van de huidige eenzijdige aanstellingen en zullen er cao's moeten worden afgesloten in plaats van eenzijdig vastgestelde rechtspositieregelingen. De regeling is voor de brandweer nog niet van kracht.

Binnen de brandweer wordt gewerkt met zowel beroepsmedewerkers als vrijwilligers. Vrijwilligers hebben momenteel een ambtelijke aanstelling, maar onderscheiden zich van andere ambtenaren doordat zij zijn uitgezonderd van veel wettelijke en rechtspositionele bepalingen. De Wnra kan leiden tot het (gedeeltelijk of volledig) einde van het huidige systeem van brandweervrijwilligers en een kostenstijging van 30% tot 50%. Voor de VRH met ruim 300 vrijwilligers zou dit circa € 600.000 per jaar bedragen. De veiligheidsregio's hebben uitstel verkregen voor invoering van de Wnra om een oplossing te zoeken voor het knelpunt. Inmiddels hebben in opdracht van de Brandweerkamer van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en het ministerie van JenV onderzoeken plaatsgevonden die zich richten op Europese en internationaalrechtelijke regels in relatie tot de huidige rechtspositie van de brandweervrijwilliger. Uit de onderzoeken blijkt dat, om een onderscheid in rechtspositie tussen vrijwilligers en beroepsbrandweermensen te handhaven, er ook onderscheid dient te zijn in aard van het werk, opleiding en arbeidsomstandigheden. De Minister van JenV doet samen met het Veiligheidsberaad vervolgonderzoek naar de mogelijkheden voor herinrichting van de brandweerzorg in Nederland waardoor het rechtspositionele onderscheid tussen beroepsbrandweermensen en vrijwilligers gehandhaafd kan blijven. Het berekende risico komt onveranderd uit op € 503.000.

Structurele risico's

Niet verzekerbare risico's

Verzekeraars zijn steeds minder bereid om bepaalde risico's te verzekeren. Zo zijn verzekeraars bijvoorbeeld gestopt met het aanbieden van de verzekering ter dekking van de predispositie voor brandweervrijwilligers. Predispositie is het risico dat een medewerker onder diensttijd letsel oploopt of overlijdt, zonder dat aangetoond kan worden dat dit veroorzaakt wordt door een dienstongeval. Ook is groot molest bijvoorbeeld voortkomend uit terrorismegevolgbestrijding niet verzekerbaar in Nederland. In geval van schade (uitval van materieel en nazorg nabestaanden en personeel) kan een beroep worden gedaan op de Nederlandse Herverzekering maatschappij voor Terrorismeschade (NHT). Buiten dit heeft de veiligheidsregio een financiële buffer nodig om, indien er claims volgen die niet gedekt zijn door een verzekering, deze uit haar eigen middelen te kunnen dragen. Landelijk ontwikkelt de brandweer de mogelijkheid dergelijke risico's gezamenlijk af te dekken. De VRH volgt deze ontwikkelingen. Vooralsnog houdt de VRH rekening met een te dragen financieel restrisico. Het risico is berekend op € 260.000.

Ontwikkelingen vrije instroom vrijwilligers

De VRH hecht er aan de brandweerzorg in Haaglanden te blijven verzorgen door een beroepsbezetting in combinatie met vrije-instroomvrijwilligers. De beschikbaarheid van de vrijwilligers in de dag-situatie wordt een steeds grotere uitdaging. Om de paraatheid te kunnen blijven garanderen wordt het verloop van de vrijwilligers permanent gemonitord en daar waar mogelijk beïnvloed. Naast wervingscampagnes wordt ook het bedrijfsleven actief benaderd. Zij kunnen medewerkers stimuleren toe te treden tot de brandweer om zodoende de beschikbaarheid te vergroten. Daarnaast zijn vier posten opgeleid om te werken met variabele voertuigbezetting en wordt dagdienstpersoneel opgeleid als brandweervrijwilliger om overdag vanuit de Westlandse kazernes in de voertuigbezetting te kunnen voorzien. Dit vergroot onze flexibiliteit. Gezien de landelijke terugloop in aantallen vrijwilligers onderkent de VRH dat ondanks de inspanningen de werving niet volledig zal slagen. Het risico is berekend op € 315.000.

Aansprakelijkheid dienstverlening

De dienstverlening van de VRH is vastgelegd in procedures. Zo zijn kwaliteit en kwantiteit van de dienstverlening geborgd. Mocht de kwaliteit van de dienstverlening onverhoopt tekortschieten, dan is dit risico deels afgedekt via een WA-verzekering. De ervaring leert dat er sprake is van een restrisico (juridische kosten etc.). In het geval van een grieppandemie is de kwantiteit een risico. In dat geval wordt enerzijds de zorgvraag groter, anderzijds valt veel personeel wegens ziekte uit. Het risico is deels afgedekt door bijvoorbeeld het Draaiboek Grieppandemie en Afschaalmodel Brandweer. Het restrisico wordt geraamd op € 149.000.

Cyberdreiging/digitale dreiging

Organisaties binnen verschillende overheidslagen zijn slachtoffer geworden of hebben last ondervonden van een cyberaanval. De kans op een cyberaanval op de VRH wordt als reëel ingeschat. De VRH beperkt dit risico door het nemen van technische en organisatorische maatregelen, onder andere middels afspraken met medewerkers, leveranciers en ketenpartners. Het risico van een aanval, waardoor gegevens mogelijk openbaar, ontoegankelijk of onbetrouwbaar worden, is echter nooit volledig te voorkomen. We zien in de afgelopen jaren dat aanvallen complexer worden, waardoor het ontdekken van een lek en het uitvoeren van herstelwerkzaamheden meer capaciteit en expertise vraagt van een organisatie. Financiële gevolgen van een aanval, die ontstaan uit onder andere het doen van onderzoek, het aanschaffen van vervangend apparatuur en het herstellen van de omgeving, worden hiermee groter ingeschat dan voorgaande jaren.

Daarnaast bestaat het risico dat er een datalek optreedt. Bij een datalek, dat veroorzaakt kan worden door een cyberaanval maar ook andere oorzaken kan hebben, kunnen persoonsgegevens in handen vallen van derden die geen recht hebben op toegang tot deze gegevens. Het vervolg risico voor de personen kan bestaan uit stigmatisering, schade aan de gezondheid, financiële schade of (identiteit)fraude. Dit kan ook gevolgen hebben voor de VRH. Dit risico legt een beslag op het weerstandsvermogen van € 279.000.

Gemiddeld werkgeversrisico WGA/WW

Voor de gevolgen van arbeidsongeschiktheid van medewerkers, het werkgeversrisico WGA (Wet Gedeeltelijke Arbeidsongeschiktheid), is de VRH eigen risicodrager. Dit is financieel voordeliger dan het volledig te verzekeren. Met ingang van 2017 is de regelgeving gewijzigd en omvat het eigen risicodragerschap ook de WGA–flex en de ZW. Ook voor de gevolgen van de werkeloosheidswet is de VRH verplicht eigen risicodrager, dit betreft zowel tijdelijke als vaste medewerkers. In de budgetten is hier rekening mee gehouden. Echter deze keuze brengt wel een restrisico met zich mee. Het totale beslag op het weerstandvermogen is berekend op € 116.000.

Overgangsregeling FLO

Begin 2018 is het akkoord "Reparatie FLO-overgangsrecht Brandweerpersoneel" door werkgevers en werknemers definitief ondertekend. Een nadere uitwerking van het akkoord betrof nog een tweetal zaken: "loopbaanbeleid voor de ambtenaar met minder dan 20 dienstjaren op 1 januari 2006" en "verrekening van de door de werkgever opgebouwde levensloop tegoeden". Het akkoord is in het voorjaar van 2019 definitief afgerond. Belangrijke essenties van de regeling is dat er in 2020 en 2021 versneld wordt gespaard (gebruik makend van de levensloopregeling) zodat zoveel mogelijk de fiscale boete van 52% wordt voorkomen. Daarnaast is sprake van een netto garantie voor de werknemer. De netto garantie en de complexe regeling maken de uitgaven lastig voorspelbaar. Wijzigingen in (fiscale) regels, maar ook de individuele keuzes van medewerkers (eerder of later uittreden, spaartegoed verdelen over of aan het einde van de FLO-periode) hebben direct effect op de uitgaven. Recent heeft de werkgeversvereniging WVSV de veiligheidsregio's bericht dat de brandweer landelijk wordt geconfronteerd met een gewijzigde opstelling van de belastingdienst over FLO-spaarbedragen. Inmiddels zijn de gemeenten geïnformeerd over de RVU-heffing voor 2022

en 2023 van in totaal € 2 mln. Naar aanleiding van deze wijziging zijn de landelijke afspraken over het FLO-sparen herzien.

De deelnemende gemeenten dragen individueel zorg voor een voorziening voor deze kosten en zijn separaat geïnformeerd over de indicatieve financiële effecten. In die zin is er voor de VRH geen sprake van een financieel risico.

Weerstandsvermogen

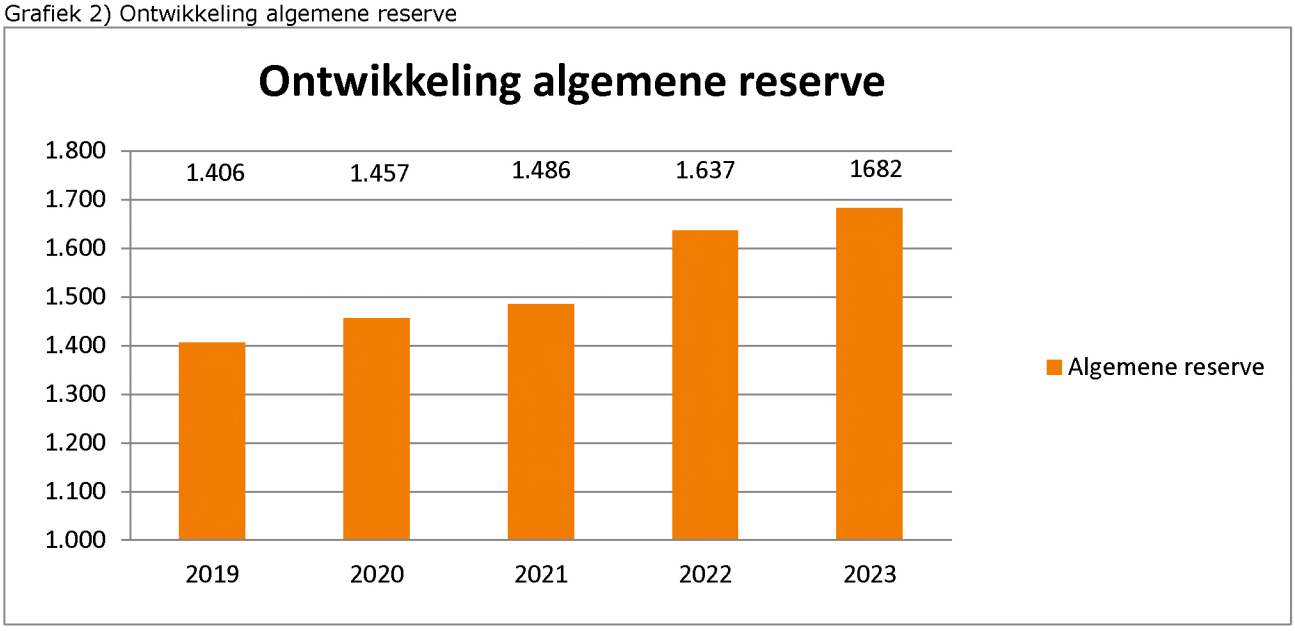
Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en alle gekwantificeerde risico's waarvoor geen bestemmingsreserves of voorzieningen zijn gevormd en die van materiële betekenis kunnen zijn. Deze ratio bedraagt nu 0,97 (1.682/1.738). De ratio is lager dan 1,00 (= precies voldoende) en dit betekent dat het weerstandsvermogen matig is. Voorgesteld wordt om € 56.000 toe te voegen vanuit het resultaat 2023 zodat het weerstandsvermogen voldoende is. Volledigheidshalve de toevoeging dat als risico's zich onverhoopt tegelijkertijd voordoen en in de maximale omvang, deze de gewenste weerstandscapaciteit te boven gaan.

Tabel 5 Risicoberekening	(bedragen in duizenden euro's)
Risico's versus weerstandscapaciteit	
Incidentele risico's	
Loopbaanbeleid operationele dienst	116
Wet normering rechtspositie ambtenaren	503
Structurele risico's	
Niet verzekerbare risico's	260
Ontwikkelingen vrije instroom vrijwilligers	315
Aansprakelijkheid dienstverlening	149
Cyberdreiging / digitale veiligheid	279
Gemiddeld werkgeversrisico WGA/WW	116
Geïdentificeerde niet afgedekte risico's – gewenste weerstandscapaciteit	**1.738**
Beschikbare weerstandscapaciteit	1.682
Voorstel toevoeging uit voordelig resultaat	56
Weerstandscapaciteit na voorgestelde resultaatbestemming	**1.738**

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{1.682 + 56 \text{ (voorstel verhoging)}}{1.738} = 1,00$$

Tabel 6. Ratio weerstandvermogen *(x) betekenis*	
Betekenis	Ratio weerstandsvermogen
Uitstekend	> 2,0
Ruim voldoende	1,4 < x < 2,0
Voldoende	1,0 < x < 1,4
Matig	0,8 < x < 1,0
Onvoldoende	0,6 < x < 0,8
Ruim onvoldoende	< 0,6

Grafiek 2) Ontwikkeling algemene reserve

Ingaande 2012 is de algemene reserve afgestemd na bestuurlijke besluitvorming op de geïdentificeerde risico's en daarmee was de ratio weerstandsvermogen exact 'voldoende'.

Tabel 4) Kengetallen

Kengetallen	**2023**		**2022**
Netto schuldquote	88,2		90,0
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	88,2		90,0
Solvabiliteitsratio	5,5		5,2
Structurele exploitatieruimte	3,7		3,1

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de netto schuldenlast van de VRH ten opzichte van de baten. De VRH heeft voor € 65 mln. materiele vaste activa op de balans staan waarvan ca. 77% gebouwen (kazernes). Ter financiering zijn leningen aangegaan voor € 41 mln. Daarnaast heeft de VRH ruim € 52 mln. vooruitgefactureerde gemeentelijke bedragen op de balans staan. Deze posten leiden ertoe dat de schuldquote hoog is.

Het solvabiliteitsratio geeft aan in hoeverre de VRH aan haar financiële verplichtingen kan voldoen. De veiligheidsregio zelf heeft een beperkt eigen vermogen, omdat gemeenten garant staan voor eventuele risico's (zie eerder paragraaf 2.2). Als gevolg hiervan is een ratio van < 10% aanvaardbaar.

De structurele exploitatieruimte geeft aan in hoeverre de VRH tegenvallers kan opvangen dan wel of er nog ruimte is voor nieuw beleid. De flexibiliteit is beperkt. De ruimte 2023 is van incidentele aard.

2.3 Bestemmingsvoorstel gerealiseerd resultaat

Het te bestemmen resultaat van de rekening bedraagt **€ 4.641.000.**

Het AB zal bij het vaststellen van de jaarrekening een besluit nemen over de bestemming. Het voorstel is:

- een bestemmingsreserve van **€ 3.312.000** te vormen ter incidentele verlaging van de gemeentelijke bijdrage voor het ravijnjaar 2026;
- een bestemmingsreserve van **€ 1.078.000** te vormen voor de niet bestede BDUR ter versterking van de crisisbeheersing en informatiepositie;
- de post onvoorzien van **€ 195.000** niet in rekening te brengen bij de in de GR deelnemende gemeenten. Gelet op het resultaat 2023 is de post onvoorzien niet benodigd;
- een bedrag van **€ 56.000** toe te voegen aan de algemene reserve. Hierdoor is het weerstandsvermogen voldoende.

2.4 Onderhoud kapitaalgoederen

Panden

De VRH heeft een 24-tal panden in gebruik. De kazernes/kantoorpanden in Den Haag (6), Delft (1), Rijswijk (1), Leidschendam-Voorburg (1), Pijnacker-Nootdorp (1), Wassenaar (1) en Zoetermeer Oosterheem (1) zijn in eigendom van de VRH. De overige panden in Midden-Delfland (3), Westland (7), de Yp (1) en Zoetermeer Stadshart (1) worden gehuurd. De conditiemeting van de panden is verwerkt in het meerjaren onderhoudsplan. Het plan voorziet in een overzicht van onderhoudsactiviteiten voor de jaren 2023-2030. Het uitvoeren van de activiteiten van het onderhoudsplan garanderen dat de panden op het onderhoudsniveau 3 blijven.

Het onderhoudsplan betreft een herzien, geactualiseerd onderhoudsplan waarbij inhoudelijke aspecten als duurzaamheid, maar ook het beperken van de administratieve lastendruk zijn meegenomen. Bij het gunnen van langjarige onderhoudscontracten voor installatieonderhoud is energiebesparing en duurzaamheid een speerpunt. De VRH heeft een Energie Efficiency Richtlijn (EED) audit laten uitvoeren voor alle kazernes/locaties in eigendom. De adviezen in dit rapport, behorende bij vervanging, reparatie, onderhoud en isolatie van onze gebouwen in eigendom en de daarbij behorende installaties zijn in het meerjaren onderhoudsplan meegenomen. De fluctuatie in de uitgaven wordt opgevangen via de voorziening groot onderhoud. Onderhoudsuitgaven > € 25.000 komen ten laste van de voorziening groot onderhoud. Het betreft dan een samengesteld bedrag, gekoppeld aan gelijksoortige activiteiten, die in hetzelfde jaar en op dezelfde locatie plaatsvinden.

Het huidige plan is voornamelijk gebaseerd op instandhouding van de kazernes en gebouw gebonden installaties. Om invulling te geven aan de veranderende behoeftes van de VRH op het gebied van energietransitie, toekomstbestendigheid en duurzaamheid, zal het onderhoudsplan hiermee worden uitgebreid. In 2024 zal gestart worden met vertaling hiervan

in benodigde onderhouds- en vervangingsplannen van de VRH. In 2025 zal gestart worden met de praktische uitvoering hiervan.

Overige kapitaalgoederen

De VRH heeft ook voor het voertuigenbestand, waaronder 73 1e-lijns voertuigen zoals tankautospuiten, en de repressieve middelen een meerjarige investerings- en onderhoudsplanning vastgesteld. De planning omvat ook de verplichte keuringen en certificeringen van het operationeel materiaal. Het onderhoudswerk aan de voertuigen en het repressieve materiaal wordt grotendeels in eigen beheer gedaan.

2.5 Financiering

Voor de financiering maakt de VRH zoveel mogelijk gebruik van eigen middelen. Voor de financiering van de materiële vaste activa heeft de VRH leningen afgesloten bij de BNG. De rentepercentages van de afgesloten leningen liggen tussen de 0,16% en de 4,9%. De lening portefeuille bedraagt eind 2023 € 41,0 mln. In 2023 is geen nieuwe lening afgesloten. De rentelast bedraagt € 1,4 mln. De VRH blijft met de afgesloten leningen binnen de renterisiconorm.

2.6 Bedrijfsvoering

2.6.1 Rechtmatigheid

Het Algemeen Bestuur heeft in de vergadering van 7 december 2022 het controleprotocol rechtmatigheid vastgesteld. Hiermee heeft het Algemeen Bestuur ten behoeve van de interne en externe toetsing aanwijzingen gegeven over de reikwijdte, de normstellingen en de te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties.

De rechtmatigheidsverantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het Algemeen Bestuur bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 3.528.840. Alle afwijkingen boven 0,5% van het lastentotaal inclusief dotaties aan reserves dient te worden toegelicht in de paragraaf Bedrijfsvoering. De afdeling FC&H heeft van de belangrijkste deelprocessen de risico's benoemd met de bijbehorende beheersingsmaatregelen. Door middel van periodieke interne controles wordt de opzet, bestaan en werking van deze beheersingsmaatregelen vastgesteld. Hierbij wordt gebruik gemaakt van gerichte deelwaarnemingen, steekproeven en integrale controle. Dit alles is vastgelegd in de zgn. 'risicomatrix', welke is afgestemd met de accountant en Belastingdienst.

Uit de interne controle met betrekking op tot de rechtmatigheid zijn geen materiele bevindingen geconstateerd. Op basis hiervan kan de VRH een rechtmatigheidsverklaring afgeven bij de jaarrekening 2023.

2.6.2 Personeel

De formatie van Veiligheidsregio Haaglanden bestaat in 2023 uit afgerond 914 fte waarvan eind 2023 er 930 fte bezet waren. Eind 2023 waren er 327 vrijwilligers.

Tabel 5) Formatie – Bezetting

Product	2023		2022	
	Formatie	Bezetting 31-12	Formatie	Bezetting 31-12
Brandweerzorg	701	720	699	695
Crisisbeheersing	15	17	14	16
Meldkamer	72	65	57	64
GHOR	16	16	16	14
Bedrijfsvoering	110	112	113	108
Subtotaal (fte)	**914**	**930**	**899**	**897**
Vrijwilligers (mdw)	300	327	300	335
Totaal	**1.214**	**1.257**	**1.199**	**1.232**

In 2022 was nog sprake van een gemiddelde bezetting van 893 fte. Dit aantal is in 2023 gestegen met 14 fte tot gemiddeld 907 fte. Dit is inclusief de overgang op vrijwillige basis van de centralisten voor de brandweermeldkamer van Hollands Midden naar de VRH. De besturen van beide regio's hebben hiertoe een convenant afgesloten.

Per saldo is eind 2023 sprake van een bezetting van 930 fte. Deze overbezetting van 16 fte is ontstaan in het laatste kwartaal van 2023. Enerzijds betreft dit de invulling van een aantal nieuwe functies in het kader van de versterking van de crisisbeheersing en informatiepositie, bekostigd uit de voor dit doel verkregen extra BDUR. De formatie-aanpassing vindt plaats in de herziene begroting 2024. Anderzijds zijn nieuwe aspirant brandwachten gestart. In 2023 was sprake van hoge druk op de operationele dienst.

Ingaande 2020 is sprake van een toenemend resterend verloftegoed bij de medewerkers. Dit is het gevolg van niet opgenomen verlof vanwege werkdruk en van de invoering van verlofsparen vanwege het pensioenakkoord 2019. Naar aanleiding hiervan worden verloftegoeden uitgaande boven 4 weken als verplichting op de balans opgenomen.

Het uitvoeringsprogramma Duurzame Inzetbaarheid richt zich op de operationele dienst (OD) en is in volle gang. De projecten Loopbaanpaden, Arrangementen en Toekomstgesprekken hebben concepten opgeleverd die in 2024 verder worden getest en uitgewerkt. In de eerste fase heeft het project loopbaanpaden inspiratiekaarten en een loopbaanroutekaart ontwikkeld die collega's uit de OD helpen bij het vormgeven van hun loopbaan. Het projectteam Toekomstgesprekken heeft beschreven wanneer, hoe en met wie de OD-er in gesprek gaat over zijn eigen loopbaan. Vanuit het project Arrangementen ten slotte is een concept stimuleringsregeling uitstroom gemaakt.

De WNT (Wet Normering Bezoldiging Topfunctionarissen) 2023 stelt een jaarlijkse maximale beloning vast. Deze maximale beloning is ten opzichte van 2022 met € 7.000 verhoogd. De maximale beloning 2023 is vastgesteld op € 223.000 per jaar. Voor 2023 heeft de VRH personeel ingeleend binnen de gestelde normering.

2.6.3 Informatiemanagement en automatisering

In 2023 is bij I&A aandacht besteed aan het opstellen van de I-strategie en in de uitwerking het opstellen van roadmaps voor o.a. datageïnformeerd werken, het digitale vakmanschap en landelijke samenwerking. Aanleiding voor het opstellen van de I-strategie zijn o.a.: de contourennota Versterking Crisisbeheersing en Brandweerzorg, daarin wordt het belang van Informatiemanagement als volgt beschreven: "Informatiemanagement is een primair proces naast brandweerzorg en crisisbeheersing" maar ook vanwege technologische innovatie en zaken als cybersecurity. De onderliggen divisie: De VRH is een digitaal volwassen organisatie, Veilig verbonden met de buitenwereld, ondersteund door een moderne digitale infrastructuur

Eén van de hoofdthema's in de I-strategie is het ICT-landschap. De realisatie van de eerder gemaakte afspraken t.b.v. de verbeterde dienstverlening met onze outsourcingspartner KPN zijn in 2023 afgerond. Op alle locaties zijn de componenten van het netwerk vervangen. De overdracht naar de nieuwe servicedesk is afgerond en er is wederzijds kennis uitgewisseld en waar nodig zijn de technische aanpassingen gedaan. Het opzetten van een MS-Azure platform voor hosting van applicaties is in 2023 grotendeels afgerond en in het eerste kwartaal van 2024 zullen de applicaties t.b.v. de geografische omgeving (Gis), Adembescherming en de Business Intelligence (BI) en de bijbehorende data die nu nog in het datacenter van KPN onder Citrix draaien worden overgezet. Een goed beheer van de geografische omgeving (Gis) is een belangrijke basis voor de primaire processen incidentbestrijding en risicobeheersing. In 2023 is het beheer van de Gis-omgeving bij onze leverancier belegd.

In 2023 is wederom aandacht gegeven met het voldoen aan de Baseline Informatieveiligheid Overheid (BIO). Onderdeel daarvan is o.a. de bewustwording van de medewerkers De toename van Cyber security vraagt meer en meer bewustwording van de medewerkers op het gebied van privacy- en security vraagstukken. In november hebben we als VRH met een eigen scenario meegedaan met de landelijke Cyberoefening Isidoor.

Samen met de Veiligheidsregio Hollands Midden is in 2023 de start gemaakt met het maken van een business case voor het opzetten van een VIK (Veiligheidsregio Informatieknooppunt). In 2024 zal daar verder uitvoering aan worden gegeven.

2.6.4 Investeringen en financiering

In 2023 waren in totaal voor € 11.734.000 aan investeringen gepland. Deze planning is voortgekomen uit een inventarisatie eind 2022 waarbij nut, noodzaak en realiseerbaarheid is beoordeeld. Uiteindelijk is 61% van het investeringsplan (€ 7.168.000) gerealiseerd.

Ook bij de investeringen is gebleken dat de markt moeilijk aan de vraag kan voldoen. Het betreft vervangingsinvesteringen in met name operationele voertuigen, repressieve middelen en gebouwinstallaties. De investeringen worden toegelicht in bijlage 4. Investeringsplan. Er was vanwege de achterblijvende investeringen geen nieuwe lening ter financiering benodigd.

2.6.5 Toelichting Wet Open Overheid (WOO)

De Wet open overheid (Woo) richt zich op het passief en actief openbaar maken van overheidsinformatie en op het op orde brengen van de informatiehuishouding. Passief openbaar maken gaat over het openbaar maken van informatie via een Woo-verzoek. Het actief openbaar maken gaat over het uit eigen beweging openbaar maken van informatie via een web-portaal.

Passieve openbaarmaking:

In 2023 zijn er 8 Woo verzoeken ingediend.
- 2 verzoeken gevolgd door besluiten waarbij documenten zijn verstrekt.
- 3 verzoeken informeel afgehandeld/doorverwezen.
- 2 verzoeken geen documenten aangetroffen.
- 1 verzoek is nog niet afgehandeld.

Inrichting Woo-portalen:

Vanuit de Wet open overheid is de VRH nog niet verplicht de Woo-verzoeken te publiceren of een portaal in te richten. Op dit moment komen veel Woo verzoeken binnen via het algemene mailadres van de contactpersoon Woo bij de veiligheidsregio. Getracht wordt altijd om direct met indieners telefonisch contact op te nemen om de behandeling van het verzoek af te stemmen.

2.7 Verbonden partijen

Er zijn geen privaat- dan wel publiekrechtelijke organisaties waarin de VRH een bestuurlijk en of een financieel belang heeft.

Jaarrekening

3. Balans

(bedragen in duizenden euro's)

BALANS PER 31 DECEMBER	2023		2022	
ACTIVA				
Vaste activa				
1. Materiële vaste activa		64.511		64.536
1.1 Investeringen met een economisch nut	64.511		64.536	
Totaal vaste activa		64.511		64.536
Vlottende activa				
2. Uitzettingen met rentetypische looptijd <1jr.		54.182		48.467
2.1 Vorderingen op openbare lichamen	8.830		9.055	
2.2 Rijks schatkist	45.273		39.357	
2.3 Overige vorderingen	79		55	
3. Liquide middelen		29		29
3.1 Kassaldi	0		0	
3.2 Banksaldi	29		29	
4. Overlopende activa		6.246		4.909
Totaal vlottende activa		60.457		53.405
Totaal-generaal activa		**124.968**		**117.941**
PASSIVA				
Vaste passiva				
5. Eigen vermogen		6.865		6.175
5.1 Algemene reserve	1.682		1.637	
5.2 Bestemmingsreserves	542		953	
5.3 Nog te bestemmen resultaat	4.641		3.585	
6. Voorzieningen		3.982		3.705
6.1 Voorziening groot onderhoud	3.982		3.705	
7. Langlopende schulden		41.018		43.165
7.1 Vaste schulden, rentetypische looptijd >1jr.	41.018		43.165	
Totaal vaste passiva		51.865		53.045
Vlottende passiva				
8. Netto-vl.schulden, rentetypische looptijd<1jr.		12.556		7.816
8.1 Overige schulden	12.556		7.816	
9. Overlopende passiva		60.547		57.080
Totaal vlottende passiva		73.103		64.896
Totaal-generaal passiva		**124.968**		**117.941**

4. Overzicht van baten en lasten

(bedragen in duizenden euro's)

	Rekening 2023 (1)	Primaire begroting 2023	Herziene begroting 2023 (2)	Verschil (1-2)	Rekening 2022
Lasten	-119.738	-110.306	-117.225	-2.513	-111.417
Baten	122.268	109.728	115.114	7.154	114.563
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	**2.530**	**-578**	**-2.111**	**4.641**	**3.146**
*Mutaties reserves**					
Bestemmingsreserve extra afschrijving	0	0	0	0	74
Bestemmingsreserve OMS	50	50	50	0	100
Bestemmingsreserve affinanciering	43	88	43	0	145
Bestemmingsreserve principeakkoord arbeidsvoorwaarden	1.698	0	1.698	0	0
Bestemmingsreserve Gem.Crisisbeheersing	120	120	120	0	120
Bestemmingsreserve LMS	200	200	200	0	0
Bestemmingsreserve Realistische oefenen	0	120	0	0	0
Telling toevoeging/onttrekking	2.111	578	2.111	0	439
Gerealiseerde resultaat	**4.641**	**0**	**0**	**4.641**	**3.585**

*) Overeenkomstig bestuursbesluit.

Het gerealiseerde resultaat is € 4.641.000 voordelig.

De algemene dekkingsmiddelen zijn volledig toegerekend aan de programmabaten. De overheadlasten, zoals ook verantwoord bij product 120.6, zijn volledig verantwoord onder de programmalasten. Er is geen sprake van een vennootschapsbelastingplicht.

Overzicht Incidentele baten en lasten *(bedragen in duizenden euro's)*

	Bedrag
Incidentele baten	
Overgangsregeling FLO	4.637
Vrijval reserves	2.111
Incidentele lasten	
Overgangsregeling FLO	-4.637
Verlaging gemeentelijke bijdrage	-1.698
Verkoop/verplichting verloftegoeden	-742
Diverse bestedingen reserves	-413
Totaal	**-742**

5. Waarderingsgrondslagen

Algemeen
De grondslagen zijn gebaseerd op het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV). Algemeen uitgangspunt is dat het stelsel van baten en lasten wordt toegepast. Hoofdregel is dat als prijsgrondslag de historische kostprijs wordt gehanteerd inclusief BTW. De bedragen in de jaarrekening betreffen duizenden euro's tenzij anders vermeld. Alle vorderingen en schulden zijn tegen hun nominale waarde verantwoord.

Materiële vaste activa
Algemeen uitgangspunt is dat het baten- en lastenstelsel wordt toegepast. Hoofdregel is dat als prijsgrondslag de historische kostprijs inclusief BTW wordt gehanteerd. De post materiële vaste activa betreft investeringen met economisch nut. De materiële vaste activa worden gewaardeerd op basis van de oorspronkelijke verkrijgings- of vervaardigingsprijs en worden in de regel annuïtair (panden) of lineair (overig) afgeschreven. De afschrijving vangt aan vanaf het eerste boekjaar na ingebruikname van het actief.

Afschrijvingstermijnen zijn gebaseerd op de verwachte technische of economische levensduur overeenkomstig de Financiële Verordening* ex art 212 Gemeentewet. Waardeverminderingen worden onafhankelijk van het resultaat van het begrotingsjaar in aanmerking genomen. In 2017 is afgeschreven conform de financiële verordening zoals deze op 7 december 2016 door het Algemeen Bestuur nader is vastgesteld.

*Financiële Verordening art 10:

Materiële vaste activa zijn te onderscheiden in
a. investeringen met een economisch nut;
b. investeringen met een maatschappelijk nut.

Activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, zonodig aangepast voor duurzame waardevermindering.

De afschrijvingen geschieden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar.

<u>Investeringen met een economisch nut.</u>

Activa met een verkrijgingsprijs van minder dan € 25.000,- of een levensduur korter dan 2 jaar, worden niet geactiveerd tenzij regelgeving anders voorschrijft. Gronden en terreinen worden altijd geactiveerd.

Kosten voor het afsluiten van geldleningen, kosten voor onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief en het saldo van agio en disagio worden direct ten laste van de exploitatie gebracht.

Afschrijving van activa vindt plaats op basis van de lineaire methode. Voor specifieke objecten kan de annuïtaire methode toegepast worden.

De omslagrente voor de rentetoerekening van de kapitaallasten wordt bepaald door het rentetotaal van de uitstaande leningen en de bij de begroting vastgestelde gecalculeerde rente over het eigen vermogen en de voorzieningen.

De materiële vaste activa met economisch nut, zoals bedoeld in artikel 35 van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten, worden als volgt afgeschreven:

niet afschrijven	: gronden, uitzondering erfpacht op basis van looptijd;
40 jaar	: nieuwbouw gebouwen (op basis van annuïtaire afschrijving);
15-20 jaar	: renovatie, aanpassing en aankoop van gebouwen technische installaties gebouwen, groot gereedschap;
5-20 jaar	: hulpverleningsvoertuigen, containers, aanhangers, vaartuigen, afhankelijk van de richtlijnen van BZK ;
10 jaar	: meubilair en kantoorinventaris;
5-10 jaar	: brandweermateriaal, ladders, voertuiginventaris, OGS pakken, adembescherming, duikmateriaal;
4-7 jaar	: personen- en bestelauto's;
5 jaar	: kantoorapparatuur, automatiseringsapparatuur, communicatieapparatuur en verbindingsmiddelen (uitgezonderd de kantoorautomatisering);
3-5 jaar	: automatiseringsapparatuur, communicatieapparatuur en verbindingsmiddelen dat wordt ingezet binnen de kantoorautomatisering.

Indien richtlijnen van de externe financier dit voorschrijven kan van de afschrijvingstermijnen onder a t/m i worden afgeweken.

Van het bepaalde in lid 9 kan door het Dagelijks Bestuur met inachtneming van het besluit Begroting en Verantwoording worden afgeweken. Afwijkingen worden ter kennis gebracht van het Algemeen Bestuur.

Vlottende activa en passiva
Vlottende activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Vorderingen worden gewaardeerd onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid.

Reserves en voorzieningen
Algemene reserve betreft het weerstandsvermogen van de VRH. Daarnaast is er een aantal specifieke bestemmingsreserves. In 2010 is een voorziening groot onderhoud t.b.v. de overgenomen panden gevormd. De jaarlijkse dotatie aan deze voorziening heeft plaatsgevonden op basis van een in 2020 opgesteld duurzaam meerjarig onderhoudsplan (DMJOP). Voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overheadtoerekening
De loonkosten van leiding en ondersteuning worden met ingang van 2017 aan het product overhead toegerekend. Ook de kosten van de PIOFACH worden aan dit product toegerekend. Voor wat betreft husvesting worden de kazernes toegerekend aan het primair product.

6. Toelichting op de balans

(bedragen in duizenden euro's)

Toelichting op de balans	31-12-2023	31-12-2022

ACTIVA

1.1 Investeringen met economisch nut **64.511** **64.536**

MVA	Boekwaarde primo	Investeringen 2023	Desinvesteringen 2023	Afschrijvingen	Boekwaarde ultimo
Gronden	7.548			20	7.528
Gebouwen	39.795	560		2.211	38.144
Vervoermiddelen	12.490	3.367	255	1.749	13.853
Machines, apparaten, installaties	279	0		54	225
Overige materiële vaste activa	2.462	156		942	1.676
Telling	62.574	4.083	255	4.975	61.426
OHW jaar overschrijdend	1.962	3.085			3.085
Telling	64.536	7.168	255	4.975	64.511

De investeringen zijn toegelicht in bijlage 4. Investeringsoverzicht.

De post onderhanden werk betreft met name de eerste termijnbetalingen van investeringen in de nieuwe tankautospuiten. De desinvestering betreft de verkoop van de grote kraan. De indeling naar categorieën is opnieuw beoordeeld en aangepast naar de actuele situatie.

2. Uitzettingen met rentetypische looptijd van < 1 jaar

2.1 Vorderingen op openbare lichamen

Het betreft hier reguliere vorderingen op openbare lichamen. **8.830** **9.055**

Het betreft hier voornamelijk gefactureerde diensten c.q. doorberekende kosten aan openbare lichamen. De hierin opgenomen gefactureerde gemeentelijke bijdrage 2024 is verantwoord onder de overlopende passiva.

Het openstaande bedrag van vooruitgefactureerde inwonerbijdrage 2024 is: € 8.030.000

6 Toelichting op de balans (vervolg)

(bedragen in duizenden euro's)

Toelichting op de balans			31-12-2023	31-12-2022
2.2 Rijks schatkist			**45.273**	**39.357**

Op basis van de Wet financiering decentrale overheden, is de VRH verplicht om overtollige liquide middelen bij de schatkist aan te houden.

Het toegenomen saldo is met name te verklaren door de lagere uitgaven op overige goederen en diensten.

De Wet financiering decentrale overheden schrijft voor dat het gemiddelde saldo op de eigen bankrekening het drempelbedrag van 2% van de begroting niet mag overschrijden. Door de saldoregulering op de bankrekeningen voldoet de VRH aan deze eis.

2.3 Overige vorderingen			**79**	**55**

Hierin zijn de reguliere overige vorderingen opgenomen, niet zijnde de vorderingen op openbare lichamen. De transitorische en nog te factureren posten zijn onder de overlopende activa verantwoord.

3. Liquide middelen			**29**	**29**
3.1 Kassaldi			**0**	**0**
3.2 Banksaldi			**29**	**29**
Betaalrekeningen:		29		
ABN-AMRO	29			
BNG	0			
4. Overlopende activa			**6.246**	**4.909**
- *Vooruitbetaalde bedragen*		1.285		
Softwarelicenties/automatisering	897			
Huren	151			
Onderhoud gebouwen	150			
ASR premie (ANW pensioen)	65			
Overige vooruitbetaalde kosten	22			
- *Nog te ontvangen*		4.961		
FLO eindafrekeningen 2023	3.522			
RAV verrekeningen	625			
BPM diverse auto's	212			
Gemeentelijke bijdrage 2023 onvoorzien	195			
Overige nog te ontvangen bedragen	407			

Het hogere saldo 2023 is met name te verklaren door de hogere FLO afrekeningen 2023.

6. Toelichting op de balans (vervolg)

(bedragen in duizenden euro's)

Toelichting op de balans	31-12-2023	31-12-2022

PASSIVA

5.1 Algemene reserve VRH **1.682** **1.637**

De algemene reserve vormt de algemene weerstandscapaciteit.

Stand primo	1.637
- afrekening saldo van de rekening 2022*	45
Stand ultimo	1.682

* (conform AB besluit april 2023)

Aan het AB van de VRH wordt voorgesteld om de algemene reserve met € 56.000 te verhogen om zo de reserve te laten aansluiten op de eind 2023 berekende benodigde weerstandscapaciteit.

5.2.1 Bestemmingsreserve oms **54** **104**

Stand primo	104
- dotatie 2023	0
- besteding 2023	-50
Stand ultimo	54

Een deel van de reserve is in 2023 vrijgevallen ter dekking van de kosten die samenhangen met de uitfasering van de OMS dienstverlening.

5.2.2 Bestemmingsreserve affinanciering operationele officieren brandweer **0** **43**

Stand primo	43
- dotatie 2023	0
- besteding 2023	-43
Stand ultimo	0

Deze reserve is bestemd voor nakomen afspraken(CAR-UWO) FLO-overgangsrecht 2018.

6. Toelichting op de balans (vervolg)

(bedragen in duizenden euro's)

Toelichting op de balans	31-12-2023	31-12-2022

5.2.3 Bestemmingsreserve exploitatie Gemeentelijke Crisisbeheersing **35** **155**

Stand primo	155
- dotatie 2023	0
- besteding 2023	-120
Stand ultimo	35

Deze reserve is vooral bestemd ter dekking van het programma implementatie gemeentelijke crisisbeheersing.

5.2.4 Bestemmingsreserve LMS **300** **500**

Stand primo	500
- dotatie 2023	0
- besteding 2023	-200
Stand ultimo	300

In het kader van het Landelijk uitwerkingskader meldkader heeft de VRH € 0,5 mln. ontvangen van het ministerie van JenV voor frictiekosten. Van deze bijdrage is een bestemmingsreserve gevormd. De herinrichting van de meldkamer en de overgang naar het LMS-platform is voorzien in de komende jaren. In 2023 is een deel besteed ter dekking van de frictiekosten 2023.

5.2.5 Bestemmingsreserve Realistisch oefenen **153** **153**

Stand primo	153
- dotatie 2023	0
- besteding 2023	0
Stand ultimo	153

In de jaarrekening 2018 is het voorstel opgenomen een bestemmingsreserve te vormen voor het realistisch oefenen. Hiermee kan het cyclisch karakter van het één keer per 2 á 3 jaar realistisch oefenen worden bekostigd.

6. Toelichting op de balans (vervolg)

(bedragen in duizenden euro's)

Toelichting op de balans	31-12-2023	31-12-2022

PASSIVA

5.2.6 Bestemmingsreserve meerkosten principeakkoord arbeidsvoorwaarden **0** **0**

Stand primo	0
- afrekening saldo van de rekening 2022*	1.698
- besteding 2023	-1.698
Stand ultimo	0

* (conform AB besluit april 2023)

Conform het voorstel is de bestemmingsreserve 2023 aangewend ter dekking van de meerkosten van het principeakkoord arbeidsvoorwaarden 2023.

5.3 Nog te bestemmen resultaat (saldo vd rekening) **4.641** **3.585**

Stand primo		3.585
- afrekening saldo van de rekening	2022*	-3.585
- Gerealiseerd resultaat	2023	4.641
Stand ultimo		4.641

* (conform AB besluit april 2023)

Een voorstel voor de bestemming van het gerealiseerde resultaat is opgenomen in paragraaf 2.3 Bestemmingsvoorstel resultaat.

Overzicht reserves

Reserves	primo	afrekening t/m 2022	toevoeging 2023	onttrekking 2023	saldo rekening 2023	ultimo
Algemene reserve	1.637	45				1.682
OMS	104			-50		54
Aff. oper.officieren BW	43			-43		0
Gem.Crisisbeheersing	155			-120		35
LMS	500			-200		300
Bestemmingsreserve principeakkoord arbeidsvoorwaarden	0	1.698		-1.698		0
Realistisch oefenen	153			0		153
Verrekening gemeenten	0	1.842		0		0
Saldo van de rekening	3.585	-3.585			4.641	4.641
Totaal eigen vermogen	6.177	0	0	-2.111	4.641	6.864

6. Toelichting op de balans (vervolg)

(bedragen in duizenden euro's)

Toelichting op de balans	31-12-2023	31-12-2022

PASSIVA

6. Voorzieningen **3.982** **3.705**

6.1 Voorziening groot onderhoud

Stand primo	3.705
- dotatie 2023	1.071
- onttrekking 2023	-794
Stand ultimo	3.982

Op basis van het geactualiseerde meerjarige onderhoudsplan (MJOP), is de dotatie 2023 vastgesteld op € 1.071.000. De activiteiten in het onderhoudsplan garanderen dat de panden op het onderhoudsniveau 3 (voldoende) blijven.

7. Langlopende schulden

7.1 Vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of groter **41.018** **43.165**

Financiering met externe financieringsmiddelen wordt zoveel mogelijk beperkt door primair de beschikbare interne financieringsmiddelen (reserves en voorzieningen) te gebruiken. De langlopende leningen zijn gebruikt ter financiering van de materiële vaste activa.

De VRH heeft in 2023 geen nieuwe leningen afgesloten.

Aflossing en rente lopende leningen:	
Aflossingsdeel 2023	2.147
De rentelast 2023 bedraagt	1.370

Leningen met een rentetypische looptijd van 1-5 jaar	14.365
Leningen met een rentetypische looptijd langer dan 5 jaar	26.653

Verloop langlopende schulden:		
Stand	31-12-2022	43.165
Aflossing	2023	-2.147
Opname nieuwe lening	2023	0
Stand	31-12-2023	**41.018**

6. Toelichting op de balans (vervolg)

(bedragen in duizenden euro's)

Toelichting op de balans			31-12-2023	31-12-2022

PASSIVA

8. Netto vlottende schulden met rentetypische looptijd < 1 jaar

8.1 Overige schulden			**12.556**	**7.816**
- Crediteuren		5.323		
Het crediteurensaldo eind 2022 was €	2.663.000			

De toename van het crediteurensaldo is met name te verklaren door de eind 2023 ontvangen facturen inzake de aanschaf van hulpverleningsvoertuigen en investeringen in de energietransitie.

- Te betalen afdrachten en overig		7.233
Te betalen loonheffingen	6.155	
Te betalen afdracht ABP	1.017	
Te betalen B.T.W.	61	

Het betreft hier met name de afdracht aan de Belastingdienst inzake af te dragen loonheffingen. Hierin opgenomen de extra af te dragen RVU over het jaar 2022.

9. Overlopende passiva			**60.547**	**57.080**
- Vooruitontvangen bedragen		**52.101**		
Vooruitontvangen gemeentelijke bijdragen	52.101			
- Nog te betalen bedragen		**8.446**		
Spaarverlof	2.555			
Ministerie J&V terug te betalen subsidiegelden CTB	1.927			
Ministerie J&V subsidie opvang ontheemden Oekraïne	1.488			
Rente langlopende leningen	432			
Resultaat RAV 2023	446			
Onderhoud gebouwen	254			
Externe dienstverlening	232			
Energie/gas	215			
Vrijwilligers december 2023	167			
Kantoorautomatisering beheer dec.2023	159			
Gemeente Den Haag, opvang ontheemden Oekraïne	130			
Overige nog te betalen kosten	571			

6. Toelichting op de balans (vervolg)

PASSIVA

Belangrijke financiële rechten en verplichtingen

De VRH heeft de volgende in het bijzonder genoemde activa en verplichtingen:

Voor de kantoorautomatisering is een raamovereenkomst afgesloten. Deze overeenkomst is te verlengen telkens met een jaar tot 1 januari 2026. De jaarkosten verbonden aan deze overeenkomst zijn € 1,8 mln.

De VRH heeft geen voorziening getroffen voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen zoals kosten voormalig personeel. Deze worden gedekt uit de lopende begroting.

De VRH heeft de volgende langlopende huurovereenkomsten:

Afgesloten met	Eindigt	Huurbedrag 2024	Verhuurbedrag 2024
Gemeente Midden-Delfland:			
kazerne Den Hoorn	1-1-2028	22.063	
kazerne Maasland	1-1-2028	24.840	
kazerne Schipluiden	1-1-2029	72.259	
Gemeente Westland,6 kazernes	31-12-2028	543.828	
Gemeente Zoetermeer kazerne Stadshart	31-12-2025	226.000	
Politie Kantoorruimte Yp	onbepaalde tijd	247.000	
Flora Holland, kazerne Honselersdijk	01-09-2026	70.075	
Goudlaan 27 Den Haag	onbepaalde tijd	13.000	
Gem.Den Haag, loc.Delft (GGD)	28-2-2025		38.402
Gem.Den Haag, loc.Voorburg (GGD)	31-12-2024		26.941
Gem.Zoetermeer, kantoor BOA	31-12-2025		18.416
Ambulancezorg Zoetermeer, loc. Stadshart	onbepaalde tijd		7.580
H.V.R.B. loc.Scheveningen	31-12-2024		5.000

7. Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Product 120.1 Brandweerzorg

(bedragen in duizenden euro's)

	Rekening 2023 (1)	Primaire begroting 2023	Herziene begroting 2023 (2)	Verschil (1-2)	Rekening 2022
Lasten	-88.521	-80.964	-84.450	-4.071	-79.244
Baten	88.897	80.706	82.950	5.947	80.333
Saldo van baten en lasten	376	-258	-1.500	1.876	1.089
Mutaties reserves	1.500	258	1.500	0	245
Gerealiseerde resultaat	1.876	0	0	1.876	1.334

Brandweerzorg

Natuurlijk is de brandweer er om branden te blussen. Maar de brandweer doet veel meer. Of het nu gaat om het redden van mensen bij verkeersongevallen, waterongevallen, ongevallen met gevaarlijke stoffen, reddingen op hoogte of dieren in nood. Ook in het voorkomen van incidenten als brand heeft de brandweer een belangrijke maar ook omvangrijke taak.

Doelstelling/activiteiten

Risicobeheersing
Voldoen aan de eisen gesteld in de Wet veiligheidsregio's en bijbehorende AMvB's, waarin het kwaliteitsniveau van de medewerkers is vastgelegd;
Uitvoeren van de risicobeheertaak die betrekking heeft op het voorkomen en beperken van, alsmede ondersteuning bij, branden, rampen en crises;
Adviseren over het bereiken- en in stand houden van een veilige fysieke leefomgeving;
Stimuleren van gedragsverandering bij burgers, bedrijven en instellingen op het gebied van brand- en omgevingsveiligheid;
Conform het met gemeenten afgestemde uitvoeringsprogramma invulling geven aan de taken voortvloeiende uit de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht of de Omgevingswet.

Incidentbestrijding
Voldoen aan de eisen gesteld in de Wet veiligheidsregio en bijbehorende AMvB's waarin het kwaliteitsniveau is vastgelegd;
Uitvoeren van de operationele brandweertaak conform het Kwaliteitskader Uitruk- en Opkomsttijden en het Materieel- en Personeel-spreidingplan;
Realiseren van een slagvaardige organisatie door schaalvergroting, bundeling van kennis en capaciteit en interregionale samenwerking.

Product 120.1 Brandweerzorg (vervolg)

Kwantitatieve kengetallen	Meet-eenheid	Rekening 2023 (1)	Begroting 2023 (2)	Verschil (1-2)	Rekening 2022
Aantal adviezen gebruiksveiligheid	aantal	3.123	3.100	23	3.103
Aantal adviezen objectveiligheid	aantal	2.871	2.500	371	2.519
Aantal adviezen voor omgevingsveiligheid	aantal	152	130	22	205
Aantal voorlichtingen brandveilig leven	aantal	200	150	50	138

Kwantitatieve kengetallen	Meet-eenheid	Rekening 2023 (1)	Begroting 2023 (2)	Verschil (1-2)	Rekening 2022
In hoeveel procent van de prio-1 (binnenbrand) uitrukken door de brandweer wordt de opkomsttijd* behaald (norm 80% binnen 8 min.)	%	75	80	-5	71
Hoeveel procent van de repressieve medewerkers heeft voldaan aan de oefenverplichting ROP (opgeleid en geoefend conform de gestelde eisen). Gekeken wordt naar de aanwezigheid bij oefeningen. (kwantitatief) Norm: 80%	%	88	80	8	87

*) In 2023 voldoet de opkomsttijd van de brandweer met 75% niet aan de gestelde norm van 80% (2022: 71%). Sinds 2021 is een nieuwe (landelijke) meetmethode gehanteerd ten aanzien van het berekenen van de opkomsttijden. Waar voorheen de opkomsttijd werd berekend op het moment dat de melding bij een brandweercentralist binnenkomt (de zogenaamde Start Incident Brandweer tijd) wordt nu gewerkt met de start incidenttijd. In dit geval wordt de opkomsttijd berekend vanaf het moment dat er een melding in de meldkamer binnenkomt, discipline of centralist onafhankelijk. Het is dus niet dat de aanrijdtijden van de brandweer ingaande 2021 in absolute zin langer zijn geworden, maar dat er in de berekening met een langere alarmeringstijd wordt gewerkt.

Toelichting:

Het financiële resultaat van brandweerzorg over 2023 is € 1.876.000 positief. Belangrijkste reden is de marktproblematiek. Ook in 2023 kan de markt nog steeds moeilijk aan de vraag naar materialen of naar dienstverlening voldoen. Hierdoor vertragen investeringen, projecten en reguliere activiteiten. Als de levering wel mogelijk is kost dit vaak meer dan in het verleden. Inmiddels zijn opdrachten verstrekt voor een groot aantal investeringen en is de aanbouw onderhanden. In de loop van 2024 en 2025 wordt de levering verwacht van 12 tankautospuiten, 10 hoogwerkers, 5 hulpverleningsvoertuigen en 3 natuurbrandbestrijdingsvoertuigen voor in totaal ca € 19 mln.

Daarnaast is sprake van extra inkomsten. Het betreft inkomsten zoals de trendmatige verhoging van de BDUR-uitkering. Het ministerie van JenV kent de trendverhoging pas in de loop van het kalenderjaar toe. De VRH verwerkt deze aanpassing consistent na toekenning met een jaar vertraging in de begroting. Vanwege de hoge inflatie is deze aanpassing groter dan andere jaren.

De extra omzet 2023 betreft voor € 4,6 mln de kosten voor de FLO-overgangsregeling. Deze kosten worden ieder jaar op basis van nacalculatie afgerekend met het historisch bepaalde voorschot.

In 2023 was veel aandacht voor de huidige beperkte operationele capaciteit, waarbij cijfermatige analyse is gebruikt om meer inzicht te krijgen in de mogelijke oorzaken en oplossingen. Dit is gebruikt voor de uitwerking van passende maatregelen, zoals het stimuleren van extra diensten tegen vergoeding. Een aantal beleidsnotities zijn aan het einde van het jaar in het besluitvormingsproces opgenomen, waaronder het beheer van de verbindings- en alarmeringsmiddelen, de implementatie van het droneteam, mentale weerbaarheid van brandweerpersoneel met een first responder taak, en het vernieuwde dekkingsplan waarbij gebiedsgerichte opkomsttijden zijn toegepast. Qua materiaal zijn het afgelopen jaar succesvolle vervangingen geweest van de speakermicrofoons, informatieschermen van de vrije instroomkazernes, en de gesproken alarmering van de beroepskazernes. Ook qua materieel zijn een aantal mijlpalen behaald binnen de aanbesteding voor de vervanging van voertuigen, met de oplevering van de waterongevallenvoertuigen, hulpverleningsvoertuigen en schuimwatertankhaakarmbakken.

De Omgevingswet is uitgesteld en treed formeel in werking per 1-1-2024. De VRH heeft de afgelopen jaren al grote stappen gezet in de voorbereiding op de Omgevingswet, door continu uitstel van de wet is er budget beschikbaar om snel te kunnen reageren en collega's de benodigde bijscholing/opfriscursussen te geven.

Strandveiligheid Den Haag
Voor de gemeente Den Haag geldt dat de verantwoordelijkheid en zorg voor strandveiligheid, als onderdeel van brandweerzorg, gemandateerd is aan de Veiligheidsregio Haaglanden (VRH). De VRH heeft in samenwerking met de Haagse Reddingsbrigade de strandbewaking voor het seizoen 2023 verzorgd. In de maanden mei, juni en september heeft de VRH zowel doordeweeks als in de weekenden lifeguards geleverd. In de weekenden in de maanden mei, juni, juli en augustus en gedurende de zomervakantie regio midden heeft de reddingsbrigade Den Haag lifeguards geleverd voor de strandbewaking. In 2023 zijn er op het Noorder- en Zuiderstrand, vanaf 4 posten verdeeld, bij 168 reddingsacties 285 drenkelingen gered (waarvan 31 watersporters). Daarnaast is er 444 keer eerste hulp verleend en zijn er 34 kinderen opgevangen die op het strand verdwaald waren.

Product 120.2 Crisisbeheersing en rampenbestrijding

(bedragen in duizenden euro's)

	Rekening 2023 (1)	Primaire begroting 2023 (2)	Herziene begroting 2023	Verschil (1-2)	Rekening 2022
Lasten	-2.782	-2.266	-4.046	1.264	-2.111
Baten	4.008	2.266	4.046	-38	2.269
Saldo van baten en lasten	1.226	0	0	1.226	158
Mutaties reserves	0	0	0	0	0
Gerealiseerde resultaat	1.226	0	0	1.226	158

Crisisbeheersing en rampenbestrijding
De Veiligheidsdirectie, die wordt gevormd door de directieleden van de brandweer GHOR/MKA, politie en gemeentelijke kolom, heeft de samenwerking tussen de kolommen beschreven in het Multidisciplinair Organisatieplan Rampen & Crisisbeheersing. Via dit plan zijn de ambities uit het Regionaal beleidsplan 2019 - 2022 geborgd. De interdisciplinaire samenwerking wordt vormgegeven door een flexibele uitvoeringsorganisatie die zich richt op de volgende inhoudelijke taakvelden:

· Multidisciplinair Opleiden, Trainen, Oefenen en Evalueren;
· Multidisciplinair Informatiemanagement;
· Multidisciplinaire planvorming en netwerken;
· Gemeentelijke aansluiting bij de interdisciplinaire samenwerking;
· Bedrijfsvoering.

Doelstelling/activiteiten
Versterking van de positie van de regionale brandweer als één van de partners in het netwerk van de rampenbestrijding.

Kwantitatieve kengetallen	Meet-eenheid	Rekening 2023 (1)	Begroting 2023 (2)	Verschil (1-2)	Rekening 2022
Het percentage OTO-activiteiten voor multidisciplinaire functionarissen en multidisciplinaire teams dat is afgerond volgens beleid VRH	%	96	100	-4	88
Het percentage convenantpartners waarmee dit kalenderjaar de actielijst is besproken	%	100	100	0	100
Het percentage wettelijk verplichte plannen dat is geactualiseerd binnen de daarvoor gestelde normtijd	%	100	100	0	100
Jaarlijks wordt de hoofdstructuur van de rampenbestrijding en crisisbeheersing getoetst.	%	100	100	0	100

Product 120.2 Crisisbeheersing en rampenbestrijding (vervolg)

Toelichting:
Het jaarresultaat voor 2023 is € 1.226.000 positief. Dit komt met name door de toegekende extra BDUR gelden. In totaal heeft de VRH in 2023 €1,6 mln aan extra middelen ontvangen. Deze middelen zijn landelijk onderverdeeld over de twee doelen, professionaliseren van crisisbeheersing en het versterken en waarborgen van de informatiepositie.

In navolging van de evaluatie van de Wet Veiligheidsregio's zijn landelijk bestuurlijke afspraken gemaakt om de crisisbeheersing en de informatiepositie te versterken. Onderdeel van deze afspraken is de geleidelijk opbouwende structurele toevoeging in de brede doeluitkering rampenbestrijding (BDUR). Het deel van de gelden bedoeld voor de versterking van crisisbeheersing zijn inmiddels opgenomen in het financieel overzicht. Het DO heeft in juli een besluit genomen over de aanwending van deze extra middelen. Leidend hierbij is dat de versterking recht moet doen aan de uitdagingen waarvoor zowel de nationale als de regionale crisisbeheersing gesteld staat. Crisisbeheersing wordt in de regio versterkt op de thema's toegeruste crisisorganisatie, risicogestuurd werken en netwerkmanagement. In dit kader is de formatie aangepast en aantal extra functies ingevuld. Het gaat hierbij o.a. over de versterking van de regionale juristenpoule t.b.v. incidenten, rampen en crises en een versterking van risicocommunicatie. Het overgrote deel van de extra BDUR is in afwachting van de werving en invulling niet in 2023 besteed. Het huidige positieve resultaat komt daardoor ook geheel door de toegekende extra BDUR gelden. De niet bestede gelden van 2023 ten bedrage van €1.078.000 zullen aan een bestemmingsreserve worden toegevoegd t.b.v. incidentele uitgaven m.b.t. de landelijk vastgestelde doelen.

Het zwaartepunt in de uitgaven ligt bij de personeelskosten. Team crisismanagement geeft uitvoering aan reguliere werkzaamheden voor de multidisciplinaire samenwerking en werkt aan diverse projecten. Voor alle werkzaamheden werkt het team samen met de betrokken kolommen en partners. Reguliere werkzaamheden betreffen onder andere het verzorgen van de vakbekwaamheidsactiviteiten, het evalueren van GRIP-incidenten, het onderhouden van contacten met de convenantpartners en pikettenbeheer. De afgelopen periode is daarnaast aan diverse projecten gewerkt, waaronder het actualiseren van informatiekaarten (zoals de informatiekaart NL-Alert), het vormgeven van een actualisatieproces voor alle planvormen, en de aanscherping van de multi-evaluatiesystematiek. Daarnaast wordt in opdracht van de Veiligheidsdirectie vanuit het Multi Management Team aan diverse projecten gewerkt, zoals het uitwerken van strategisch en tactisch handelingsperspectief bij extreme neerslag en bij extreem geweld. Deze plannen zijn gedeeld met het Algemeen Bestuur. Daarnaast zijn het afgelopen jaar het Handboek ROT en de actualisatie van het Rampbestrijdingsplan Reactor Instituut Delft afgerond. Gezamenlijk wordt op deze wijze uitvoering gegeven aan de beleidsdoelen uit het beleidsplan Rampenbestrijding en Crisisbeheersing.

Product 120.3 Meldkamer Brandweer (MKB)

(bedragen in duizenden euro's)

	Rekening 2023 (1)	Primaire begroting 2023	Herziene begroting 2023 (2)	Verschil (1-2)	Rekening 2022
Lasten	-3.126	-1.968	-3.503	377	-2.646
Baten	2.939	1.768	3.232	-293	2.782
Saldo van baten en lasten	-187	-200	-271	84	136
Mutaties reserves	271	200	271	0	0
Gerealiseerde resultaat	84	0	0	84	136

Meldkamer Brandweer (MKB)

De taken van de MKB zijn de volgende:

verzorgen van het afhandelen van incidentmeldingen begeleiden en coördineren van brandweerpersoneel en -materieel welke nodig zijn voor het bestrijden van incidenten en het exploiteren van het op de alarmcentrale aangesloten Openbaar meld Systeem (OMS). Voor deze taak zijn enerzijds getrainde centralisten in een continurooster beschikbaar en anderzijds de technische (communicatie)systemen die het mogelijk maken de meldingen via 112 om te zetten in een adequate afhandeling van de incidenten. Dit zijn veelal landelijke systemen zoals GMS en C2000 die beheerd worden door de ICT organisatie van de politie.

Doelstelling/activiteiten
Het continu beschikbaar zijn voor hulpvragen van burgers en bedrijven, om een adequate alarmering van hulpdiensten, i.c. de brandweer, te realiseren.

Kwantitatieve kengetallen	Meet-eenheid	Rekening 2023 (1)	Begroting 2023 (2)	Verschil (1-2)	Rekening 2022
In welk percentage van de gevallen haalt de alarmcentrale (MKB) de bestuurlijk vastgestelde verwerkingstijd* bij prio 1 meldingen? 80% binnen 1 minuut.	%	74	80	-6	66
Het totaal aantal binnengekomen incidentmeldingen (MKB)	Aantal	14.615	15.000	-385	14.581

*) Ook voor de verwerkingstijd van de meldkamer is door een nieuw ingevoerde (landelijke) rekenmethode een sterk afwijkend percentage ten opzichte van voorgaande jaren. De reële verwerkingstijd is niet significant gewijzigd ten opzichte van voorgaande jaren. Nagenoeg alle meldkamers hebben nu tussen de 1 en 2 minuten nodig en voldoen allemaal niet aan de norm.

Toelichting:
Het financiële resultaat 2023 van de afdeling MKB is € 84.000 positief. Dit resultaat wordt veroorzaakt door openstaande vacatureruimte. In 2023 was sprake van een behoorlijke uitstroom van brandweer centralisten. Er is een werving en selectietraject gestart en er zijn nieuwe medewerkers aangenomen. Om de tijdelijke tekorten op te vangen in het rooster is er extra extern ingehuurd. Deze kosten zijn opgevangen door de openstaande vacatureruimte.

De financiële bijdrage van 2,3 fte voor de CaCo-organisatie vanuit de Politie Den Haag stopt volgens afspraak per 1-1-2024. OCP en GnkM HM stoppen in 2024 met het leveren van personeel voor de flexibele schil. Daarmee wordt het noodzakelijk de continuïteit van de 24/7 CaCo opnieuw te borgen.

Het budget van € 200.000 om de rafelranden van de overdracht van het beheer van de meldkamer naar de Landelijke Meldkamer Samenwerking (LMS) af te hechten en de meldkamerfunctie met de partners te optimaliseren is in 2023 ingezet. Kosten zijn gemaakt voor projecten zoals herinrichting van de 9e verdieping en aansluiting op de infrastructuur LMS. Er vinden voorbereidingswerkzaamheden plaats voor de migratie van lokaal GMS naar LMS. In het eerste kwartaal 2024 zal er een aanvang gemaakt worden met de herhuisvesting van de 9e, 10e en 11e verdieping van de Yp. De migratie zal in het eerste kwartaal van 2024 plaatsvinden.

De MKB heeft een nieuw 112 uitvraagprotocol laten bouwen. Brandmelder is opgeleverd in Q4 2023 en wordt – onder voorbehoud van een werkende GMS-koppeling met de webservice –ná de aansluiting op de LMS-infra in Q2 2024 geïmplementeerd op de meldkamer. Het functioneel beheer komt ten laste van de Meldkamer Brandweer.

Daarnaast is de meldkamer bezig met het updaten van het huidige roosterreglement. De overdracht naar een lokaal planningssysteem met een koppeling/aansluiting naar het huidige HR-systeem vindt plaats in de eerste helft van 2024.

Product 711.01 Geneeskundige Meldkamer (GnkM)

(bedragen in duizenden euro's)

	Rekening 2023 (1)	Primaire begroting 2023	Herziene begroting 2023 (2)	Verschil (1-2)	Rekening 2022
Lasten	-3.763	-3.554	-3.776	13	-3.392
Baten	4.099	3.554	3.776	323	3.696
Saldo van baten en lasten	336	0	0	336	304
Mutaties reserves	0	0	0	0	0
Gerealiseerde resultaat	336	0	0	336	304

Geneeskundige Meldkamer
De Geneeskundige Meldkamer (GnkM) verwerkt alle aanvragen voor ambulancevervoer binnen de regio Haaglanden, zowel 112 meldingen als niet-spoedeisende aanvragen. De GnkM verstrekt opdrachten voor ambulancevervoer aan de drie regionale ambulancediensten. Daarnaast coördineert de GnkM de inzet van de motorambulance en onderhoudt zij de contacten met verschillende ziekenhuizen. Samen met de meldkamers van Brandweer Haaglanden en Politie Haaglanden vormt de GnkM de Gemeenschappelijke Meldkamer Haaglanden.

Doelstelling/activiteiten
Het continu beschikbaar zijn voor hulpvragen van burgers en bedrijven, om een adequate alarmering van hulpdiensten, i.c. de ambulancediensten, te realiseren.

Kwantitatieve kengetallen	Meet-eenheid	Rekening 2023 (1)	Begroting 2023 (2)	Verschil (1-2)	Rekening 2022
RAV Haaglanden norm					
Responstijden A1-ritten binnen norm 15 min. (RAV norm)	%	93	95	-2	89
Responstijden A2-ritten binnen norm 15 min. (RAV norm)	%	95	95	0	93
Gemiddelde verwerkingstijd 112 meldingen van A1 spoedritten binnen norm van 2 min.	Minuten	2:25	2:00	0:25	2:43
Ritten					
Declarabele ritten*	Aantal	70.115	74.000	-3.885	74.140
EHBO ritten*	Aantal	29.764	20.000	9.764	28.159
Totaal ritten		99.879	94.000	5.879	102.299
Meldingen, geen ritten*	Aantal	50.442	50.000	442	57.598
Totaal meldingen		150.321	144.000	6.321	159.897

*) De verwerkingstijd GnkM is een prestatie-indicator die voor een belangrijk deel afhankelijk is van de ambulancecapaciteit die door de RAV geleverd wordt. Als deze capaciteit achterblijft op de vraag naar ambulancezorg, zal een GnkM-centralist een percentage van de ritaanvragen niet direct kwijt kunnen aan een ambulance waardoor de verwerkingstijd toeneemt.

Product 711.01 Geneeskundige Meldkamer (GnkM) (vervolg)

Het percentage A1-ritten waarbij de patiënt binnen de normtijd van 15 minuten werd bereikt is toegenomen van 89% in 2022 naar 92,9% in 2023, maar ligt nog steeds onder de norm van 95%. Het algemeen bestuur blijft hierover nadrukkelijk en constructief in gesprek met het hiervoor verantwoordelijke bestuur van de Regionale Ambulancevoorziening (RAV Haaglanden). Landelijk wordt een nieuwe urgentie-indeling voor de ambulancezorg ontwikkeld waardoor de huidige urgentieverdeling zal veranderen. Met de nieuwe hoogste urgentie A0 (naast A1 en A2) wordt het nog beter mogelijk om in situaties waarbij ècht elke seconde telt (zoals bij reanimaties) sneller ter plaatse te kunnen zijn. De prestatie-indicatoren voor spoedvervoer zullen daarmee ook bijgesteld moeten worden omdat er landelijk andere KPI's ontwikkeld worden. De nieuwe ambulance-urgenties zullen op 1 februari 2024 regionaal uitgerold worden (HGL/HM).

Toelichting:
Het financiële resultaat 2023 is € 336.000 positief.
Dit resultaat betreft voornamelijk het (nog) niet benodigde budget om de rafelranden van de overdracht van het beheer van de meldkamer naar de Landelijke Meldkamer Samenwerking (LMS) af te hechten en de meldkamerfunctie met de partners te optimaliseren.

Het resultaat van € 0,3 mln betreft het 'VRH-gedeelte' van de Geneeskundige Meldkamer (financiering via gemeenten). Het MKA-resultaat (financiering door NZa via de RAV) is als verplichting op de balans opgenomen.

Inmiddels is op de Gemeenschappelijke meldkamer (GMK) aan de Yp de herhuisvesting begonnen. In iets meer dan een half jaar moeten de etages 7 t/m 11 verbouwd zijn om zo weer te voldoen aan alle ontwikkelingen binnen het meldkamerdomein en de laatste eisen op gebied van ICT. Een hele operatie omdat het primaire proces (112) op de GMK doorgang moet vinden. Begin van het nieuwe jaar zal het AmbulanceCoördinatieCentrum opgeleverd worden. Het ACC gaat deel uitmaken van het regionale zorgcoördinatieconcept waar op dit moment nog hard aan gewerkt wordt. De meldkamertafels in het ACC worden door de LMS geleverd en gefinancierd net als de ruimte voor het ACC. De verbouwing zullen ook kosten met zich meebrengen die niet door het project worden gedekt.
Het huidige budget voorziet in het opvangen van (beperkte) incidentele kosten.

De werving van personeel blijft helaas wat achter mede veroorzaakt door de krappe arbeidsmarkt en verloop. Om de continuïteit van zorg te blijven garanderen wordt een beroep gedaan op de flexibele inzet van de medewerkers en coördinatoren. Daarnaast zal ook komend jaar weer een beroep gedaan worden op uitzendbureaus. De financiering daarvan vindt via de RAV Haaglanden plaats. Aan het begin van het nieuwe jaar zal een grote wervingscampagne starten. Vooruitlopend daarop hebben zich al een aantal sollicitanten gemeld.

Naar aanleiding van de nieuwe Wet Ambulance Voorziening de VRH samen met de GGD besloten om te onderzoeken of de MKA activiteiten van de VRH ondergebracht kunnen worden bij de GGD ambulancezorg (overgang van onderneming). Om de zaken die geregeld moeten worden goed in kaart te kunnen brengen is KPMG geconsulteerd. De kosten worden uit de GnkM middelen gedekt. Tot de definitieve overgang wordt de SLA met de RAV Haaglanden door de VRH onderhouden middels de P&C cyclus.

De ambuplanner-app wordt begin 2024 opgeleverd. Deze app stelt professionals in staat om via de app ambulancezorg bij de MKA aan te vragen.

Product 120.4 Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR)

(bedragen in duizenden euro's)

	Rekening 2023 (1)	Primaire begroting 2023	Herziene begroting 2023 (2)	Verschil (1-2)	Rekening 2022
Lasten	-1.914	-2.022	-2.167	253	-1.769
Baten	2.178	2.022	2.167	11	2.026
Saldo van baten en lasten	264	0	0	264	257
Mutaties reserves	0	0	0	0	0
Gerealiseerde resultaat	264	0	0	264	257

Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR)
Als er een groot ongeval of een ramp in de regio plaatsvindt, coördineert de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) de inzet van de geneeskundige hulpverlening. De meeste incidenten kunnen prima worden bestreden door ambulance, brandweer en politie. Pas als er sprake is van een grootschalig incident komt de GHOR in beeld. Zij treedt dan op als verantwoordelijke dienst voor de coördinatie en regie van de geneeskundige hulpdiensten. Het redden, verzorgen en opvangen van slachtoffers heeft daarbij de prioriteit.

Doelstelling/activiteiten
De GHOR draagt zorg voor de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen, crisis en rampen. De reguliere zorg wordt in die situaties vanuit de reguliere situatie opgeschaald. Haar missie staat dan ook voor: Het beperken van gezondheidsschade van burgers in Haaglanden als gevolg van grootschalige calamiteiten.

Kwantitatieve kengetallen	Meet-eenheid	Rekening 2023 (1)	Begroting 2023 (2)	Verschil (1-2)	Rekening 2022
Hoeveel procent van de GHOR-sleutelfunctionarissen hebben de beoogde basisopleiding voor de betrokken functie met goed gevolg afgerond (norm 100%)	%	100	100	0	100
Hoeveel procent van de GHOR-sleutelfunctionaris-sen en GHOR-teams zijn opgeleid en geoefend conform de hiervoor gestelde eisen (norm 100%)	%	100	100	0	100

Toelichting:
Het financiële resultaat 2023 is € 264.000 positief.

Het voordelig resultaat over 2023 had met name te maken met nog niet opgevulde vacatureruimte en niet besteed 'evenementenbudget'. Het invullen van vacatures is lastig gezien de krapte op de arbeidsmarkt. Dit is in lijn met vorig jaar. Waar nodig is voor evenementen advisering tijdelijk ingehuurd.

Het GHOR bureau heeft nagenoeg al haar plannen uit het jaarplan 2023 gerealiseerd. Dit zijn onder andere het herzien van onze convenanten met zorgpartners. De afgelopen maanden hebben in het teken gestaan van de volgende activiteiten en doelen:

• De eindfase van de implementatie van LCMS GZ in de geneeskundige keten in de ROAZ regio West. Eind november vond er een GO live-oefening plaats in de beide veiligheidsregio's Haaglanden en Hollands Midden.

• De herhuisvestingswerkzaamheden op de 8e etage van de Yp hebben plaatsgevonden. De GHOR heeft in de maand december tijdelijk gewerkt vanuit kazerne Loosduinen. Inmiddels is de 8e etage van de Yp gereed, we zijn tevreden over het resultaat en we zijn weer vanaf de Yp aan het werk samen met onze collega's van crisismanagement, BGC en MOTOH.
• De infographic door het proces Netwerkmanagement is gereed. De infographic brengt het netwerk van de GHOR in beeld.

• Operationele voorbereiding ontwikkelt samen met I&A een dashboard dat sturingsinformatie genereert vanuit de inzetten van de piketfunctionarissen.

• De GHOR heeft haar prestatie indicatoren herzien. Vanaf 2024 gaan we met deze nieuwe set indicatoren werken en volgt de presentatie in de MARAPs van 2024.

De onderwerpen rondom Risicobeheersing worden meegenomen in de plannen voor 2024. Met het concretiseren van onderwerpen die spelen zoals de omgevingswet en energietransitie verwachten we begin 2024 een slag mee te kunnen maken.

Product 120.5 Gemeentelijke crisisbeheersing

(bedragen in duizenden euro's)

	Rekening 2023 (1)	Primaire begroting 2023	Herziene begroting 2023 (2)	Verschil (1-2)	Rekening 2022
Lasten	-1.088	-862	-876	-212	-4.848
Baten	871	742	756	115	4.800
Saldo van baten en lasten	-217	-120	-120	-97	-48
Mutaties reserves	120	120	120	0	120
Gerealiseerde resultaat	-97	0	0	-97	72

Gemeentelijke Crisisbeheersing
De gemeentelijke crisisbeheersing bestaat uit de gemeentelijke crisisorganisaties van de negen gemeenten binnen Haaglanden. De gemeentelijke crisisbeheersing wil als vierde hulpverleningskolom een vanzelfsprekend onderdeel uitmaken van de regionale, multidisciplinaire crisisorganisatie. Uniformiteit van processen en organisatie is hierbij een uitgangspunt. Naar de samenleving toe willen de gemeenten duidelijkheid geven over hoe zij hun zorgplicht tijdens rampen en crisis invullen en wat zij daarbij van de samenleving zelf verwachten.

Doelstelling/activiteiten
Om dit te realiseren is de gemeentelijke crisisbeheersing in 2014 gestart met een doorontwikkeling naar een professionelere organisatie, op basis van de nieuwe visie op de gemeentelijke crisisbeheersing. De kernpunten in de doorontwikkeling van de kolom zijn:

Een aantal sleutelrollen op het gebied van crisisbeheersing wordt georganiseerd in een regionaal piket. Dit betreft met name rollen binnen het informatiemanagement en de crisiscommunicatie. Regionaal opleiden, trainen en oefenen is hier een onderdeel van. Regionalisering van het proces crisiscommunicatie, binnen de kaders gesteld door het Ministerie van Veiligheid en Justitie.

Groei van uitvoerder naar regisseur. Bekeken wordt welke gemeentelijke (deel) processen kunnen worden uitgevoerd door (meer) professionele partijen. Uitbesteding van het proces verwanteninformatie aan het landelijke SIS is reeds besloten. De gemeente behoudt als eindverantwoordelijke de regie.
Implementatie van de visie 'gemeentelijke crisisbeheersing op orde'. Per proces wordt bekeken hoe zelfredzaamheid gestimuleerd en gefaciliteerd kan worden, welke basiszorg door de gemeenten wordt voorbereid (waarbij de focus ligt op verminderd zelfredzamen) en welke zorg op basis van improvisatie geboden kan worden.

Daarnaast investeert bevolkingszorg in de samenwerking met de partners brandweer, GHOR, politie en gemeenschappelijk meldkamer. Door de raakvlakken met de processen van de partners inzichtelijk te maken en de eigen kolom meer bekendheid te geven, wordt samenwerking steeds vanzelfsprekender.

Product 120.5 Gemeentelijke crisisbeheersing (vervolg)

Kwantitatieve kengetallen	Meet-eenheid	Rekening 2023 (1)	Begroting 2023 (2)	Verschil (1-2)	Rekening 2022
Regionale piketpools zijn gevuld	Aantal	95	80	15	-*
Sleutelfunctionarissen hebben de betreffende basisopleiding met goed gevolg afgerond	%	90	100	-10	-*

* Betreft nieuwe prestatie-indicatoren

Toelichting:
Het financiële resultaat 2023 van de afdeling Gemeentelijke Crisisbeheersing is € 97.000 negatief. Dit komt grotendeels door nagekomen post 2022 van € 74.000.

In december is het nieuwe regionale kader en plan gemeentelijke crisisbeheersing opgeleverd en is de implementatie gestart. Beoogde overgangsdatum naar de vernieuwde organisatie van bevolkingszorg is 1 juli 2024. Wegens het vertrek van een medewerker van Bureau gemeentelijke crisisbeheersing zijn in december twee externen aangenomen: één voor het reguliere werk op het gebied van crisiscommunicatie en één voor de uitwerking van het proces crisiscommunicatie in lijn met de contourennota. In het laatste trimester is de eerst rapportage in het kader van een landelijk uniform kwaliteitsniveau bevolkingszorg opgeleverd. Projecten ter verbetering van het kwaliteitsniveau zijn opgenomen op het jaarplan 2024.

Product 120.6 Overhead

(bedragen in duizenden euro's)

	Rekening 2023 (1)	Primaire begroting 2023	Herziene begroting 2023 (2)	Verschil (1-2)	Rekening 2022
Lasten	-18.544	-18.669	-18.407	-137	-17.408
Baten	19.276	18.669	18.187	1.089	18.657
Saldo van baten en lasten	732	0	-220	952	1.249
Toevoeging/onttrekking aan reserves	220	74	220	0	74
Gerealiseerde resultaat	952	74	0	952	1.323

Overhead
Met ingang van 2018 worden de kosten van het "taakveld Overhead" conform de richtlijnen van het BBV in de jaarrekening verantwoord.

Doelstelling/activiteiten
Het doel van het overzicht Overhead is het op een effectieve en efficiënte manier ondersteunen van de primaire producten. Kernpunten hierbij zijn:

Inzicht in de omvang en samenstelling van de overhead;
Efficiënte en effectieve ondersteuning van het primair proces.

Ondersteuning leveren aan de primaire producten van de VRH ten behoeve van de primaire processen.

Kwantitatieve kengetallen	Meet-eenheid	Rekening 2023 (1)	Begroting 2023 (2)	Verschil (1-2)	Rekening 2022
Percentage totale lasten	%	15	17	-2	16

Toelichting:
Ingaande 2018 is de VRH verplicht de 'overhead' vanwege de verslaggevingsvoorschriften separaat te verantwoorden. Het betreft de leiding en ondersteuning van de VRH.

Het voordelig resultaat bedraagt € 952.000 positief. Het verschil is vooral het gevolg van leveringsproblemen van materiaal en dienstverlening. Het herstel van de economie na corona, in combinatie met de (economische) effecten van de Oekraïne oorlog heeft tot gevolg dat de markt moeilijk aan de vraag naar materialen of naar dienstverlening kan voldoen. Hierdoor vertragen investeringen, projecten en reguliere activiteiten.

Vanwege de vertraging van de investeringen was sprake van een incidenteel financieringsvoordeel. Er was geen lening nodig en op het schatkistbankieren is een (stijgende) rentevergoeding ontvangen. In de loop van 2024 en 2025 wordt de levering van brandweervoertuigen ten bedrage van € 19 mln verwacht. Dit zal leiden tot een toename van afschrijvings- en financieringslasten.

Tot slot is de post onvoorzien van € 195.000 niet benodigd. Deze post zal niet in rekening worden gebracht bij de gemeenten.

8.SiSa verantwoording

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-02-2024								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A2	**Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR)** **Besluit veiligheidsregio's artikelen 8.1, 8.2 en 8.3** Veiligheidsregio's	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: A2/01* € 10.870.498					

8.SiSa verantwoording (vervolg)

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A18	**Bekostiging eerste opvang ontheemden Oekraïne door Veiligheidsregio's** Veiligheidsregio's	Naam Kostensoort *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A18/01*	Besteding per kostensoort (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden, jaar T) *Aard controle R* *Indicator: A18/02*	Cumulatieve besteding per kostensoort (t/m jaar T inclusief uitvoering door andere medeoverheden vanaf SiSa 2023) *Aard controle R* *Indicator: A18/03*	
		1	Meerkosten coördinerende gemeente	€ 85.894	€ 1.291.203	
		2	Hotels/centra			
		3	Overige specifieke meerkosten			
		4	Overige Meerkosten			
			Berekening totale besteding (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden, jaar T) Som indicator 02 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A18/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A18/05*	Eventuele toelichting als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A18/06*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A18/07*
		1	€ 0	ja		nee

9. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT)

Binnen een rechtspersoon als bedoeld onder 1.2 eerste lid onder h van de WNT gelden als topfunctionarissen: de leden van de hoogste uitvoerende en toezichthoudende organen als mede de hoogste ondergeschikten aan dat orgaan en degene die belast is met de dagelijkse leiding. Volgens de toelichting die bij de wet gaat het daarbij om de hoogste leidinggevenden binnen een organisatie, waarbij het betreft het leidinggeven aan de gehele organisatie.

Toelichting op de maximale bezoldiging van topfunctionarissen bij de VRH, zoals bedoeld in de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semi-publieke sector.

Topfunctionaris VRH 2023:

Maximale WNT-bezoldigingsnorm 2023 bedraagt € 223.000 (art.2.3.lid 1 WNT). De maximale WNT-ontslagvergoeding 2023 bedraagt € 75.000 (art.2.10 lid 1 WNT).

In het kader van de WNT zijn de volgende functionarissen als topfunctionaris aangemerkt:

Bestuur

Burgemeester	**Gemeente**
Dhr. Van Zanen	Den Haag
Dhr. Bezuijen	Zoetermeer
Mw. Noordermeer	Midden-Delfland
Dhr. De Lange	Wassenaar
Dhr. Arends	Westland
Mw. Van Bijsterveldt	Delft
Dhr. Vroom	Leidschendam-Voorburg
Dhr. Lugthart	Pijnacker-Nootdorp
Mw. Sahin	Rijswijk

Aan de bestuursleden van de VRH zijn geen bezoldigingen of ontslagvergoedingen uitbetaald.

Dagelijkse leiding

Algemeen Directeur	mw. E.E. Lieben
Directeur Publieke Gezondheid	mw. A.S. de Boer

De Directeur Publieke Gezondheid heeft in 2023 geen bezoldiging van de VRH ontvangen. De Algemeen Directeur ontvangt een bezoldiging vanuit de VRH en wordt daarom in het financieel jaarbericht vermeld. Er zijn in 2023 geen ontslagvergoedingen aan topfunctionarissen betaald.

9. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (vervolg)

	Jaar 2023	Jaar 2022
Functionaris	Algemeen Directeur	
Beloning per jaar*	194.121,33	186.395,66
Belaste vaste en variabele onkostenvergoedingen	0,00	0,00
Werkgeverslasten premies vrijwillige sociale verz.	0,00	0,00
Voorzieningen t.b.v. beloningen betaalbaar op termijn	22.629,96	23.357,40
Totaal	216.751,29	209.753,06

*De beloning per jaar is als volgt opgebouwd:

Bruto beloning en Individueel keuzebudget.	184.082,32	173.949,71
Bruto vergoeding commandant van dienst (CvD)	10.039,01	12.445,95
Totaal beloning per jaar, conform CAO	194.121,33	186.395,66

Functie	Algemeen Directeur	
Duur van het dienstverband in het boekjaar	**Jaar 2023**	**Jaar 2022**
Omvang van het dienstverband in het boekjaar	36 uur p/w (FT)	36 uur p/w (FT)

Voor de Algemeen Directeur wordt het bezoldigingsmaximum zoals omschreven in artikel 2.3 lid 1 WNT niet overschreden.

Overzicht functionarissen van wie de bezoldiging de maximale norm heeft overschreden.
Maximale WNT-bezoldigingsnorm 2023 bedraagt € 223.000 (art.2.3 lid 1 WNT). Maximale WNT-ontslagvergoeding 2023 bedraagt € 75.000 (art.2.10 lid 1 WNT).

In 2023 zijn er door de VRH geen bezoldigingen of ontslagvergoedingen uitbetaald die de maximale WNT-norm hebben overschreden.

10. Rechtmatigheidsverklaring

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium.

In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het Dagelijks Bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het Algemeen Bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het Algemeen Bestuur op 7 december 2022 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het Algemeen Bestuur bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 3.528.840.

Bevinding
Het Dagelijks Bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het Algemeen Bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid.

11. Ondertekening van de jaarrekening

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Dagelijks Bestuur van de

Veiligheidsregio Haaglanden

Datum,

De Voorzitter,

Jan van Zanen

De Secretaris,

Esther Lieben

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de

Veiligheidsregio Haaglanden

Datum,

De Voorzitter,

Jan van Zanen

De Secretaris,

Esther Lieben

12. Controleverklaring accountant

De accountant van de VRH constateert dat de VRH op een passende wijze de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening heeft opgenomen. De accountant concludeert dat deze verantwoording een getrouw beeld geeft en er zijn geen materiële rechtmatigheidsbevindingen geconstateerd.

De accountant is op basis van deze constateringen en conclusies voornemens een goedkeurende controleverklaring af te geven. Vanwege landelijke onduidelijkheid2 over de standaardtekst van deze verklaring, zijn accountants – en zo ook die van de VRH – momenteel niet in staat daadwerkelijk goedkeurende controleverklaringen af te geven. In afwachting van landelijke duidelijkheid hierover – en uitsluitend om die reden – is het accountantsverslag nog in concept en is de controleverklaring nog niet verstrekt.

Gereserveerd voor controleverklaring.

Gereserveerd voor controleverklaring.

Gereserveerd voor controleverklaring.

Bijlagen

Bijlage 1. Kostenverdeelstaat op basis van kostensoorten

(bedragen in duizenden euro's)

Omschrijving	Totaal rekening 2023	Herziene Begroting 2023	Totaal rekening 2022	kostendragers 120.1 Brandweerzrg. rekening 2023	120.2 Crisisbeh. rekening 2023	120.3a MKB rekening 2023	120.3b GnkM rekening 2023	120.4 GHOR rekening 2023	120.5 Bevolkingszrg. rekening 2023	120.6 Overhead rekening 2023
LASTEN										
Niet in te delen onvoorzien	0	195	0	0	0	0	0	0	0	0
Loonbetalingen en sociale premies	73.053	72.471	68.511	53.975	1.957	2.481	2.740	1.165	0	10.735
Vergoedingen personeel	2.195	1.741	1.866	1.602	43	70	65	32	1	382
Sociale uitkeringen (voormalig) personeel	9.683	5.240	6.527	9.674	2	3	2	2	0	0
Rente leningen	1.370	1.853	1.413	0	0	0	0	0	0	1.370
Rente vaste activa	-1	0	0	1.573	13	0	1	5	0	-1.593
Afschrijving	5.230	5.205	5.349	4.732	84	2	5	33	0	374
Personeel van derden	1.798	1.137	1.021	30	5	123	221	141	738	540
Energie	1.640	1.468	1.377	1.378	22	0	1	8	0	231
Aankopen goederen en diensten	24.770	27.915	25.354	15.557	656	447	728	528	349	6.505
TOTAAL LASTEN	**119.738**	**117.225**	**111.418**	**88.521**	**2.782**	**3.126**	**3.763**	**1.914**	**1.088**	**18.544**
BATEN										
Rente rekening courant	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vergoeding voor personeel	79	0	271	79	0	0	0	0	0	0
Huren	98	0	85	98	0	0	0	0	0	0
Overige goederen en diensten	6.068	5.403	5.434	830	0	1.284	3.826	10	38	80
Inkomstenoverdrachten van het Rijk	10.947	10.176	12.591	3.267	4.046	0	0	2.168	77	1.389
Overige-inkomensoverdracht overheid (niet-Rijk)	104.181	99.535	96.182	84.623	-38	1.655	273	0	756	16.912
Rente lopende rekeningen	895	0	0	0	0	0	0	0	0	895
TOTAAL BATEN	**122.268**	**115.114**	**114.563**	**88.897**	**4.008**	**2.939**	**4.099**	**2.178**	**871**	**19.276**
GEREALISEERD SALDO VAN BATEN EN LASTEN	**2.530**	**-2.111**	**3.145**	**376**	**1.226**	**-187**	**336**	**264**	**-217**	**732**
Onttrekking bestemmingsreserves	2.111	2.111	439	1.500	0	271	0	0	120	220
Toevoeging bestemmingsreserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutatie bestemmingsreserves	**2.111**	**2.111**	**439**	**1.500**	**0**	**271**	**0**	**0**	**120**	**220**
GEREALISEERD RESULTAAT	**4.641**	**0**	**3.584**	**1.876**	**1.226**	**84**	**336**	**264**	**-97**	**952**

Bijlage 2. Kostenverdeelstaat op basis van taakvelden

(bedragen in duizenden euro's)

Omschrijving		Totaal rekening 2023	Herziene Begroting 2023	kostendragers 120.1 Brandweerzrg. rekening 2023	120.2 Crisisbeh. rekening 2023	120.3a MKB rekening 2023	120.3b GnkM rekening 2023	120.4 GHOR rekening 2023	120.5 Gem.Crisisb. rekening 2023	120.6 Overhead rekening 2023
LASTEN TAAKVELD										
0.4	Ondersteuning organisatie	19.035	18.187	0	0	0	0	215	0	18.820
0.5	Treasury	-328	0	0	0	0	0	0	0	-328
1.1	Crisisbeheersing en Brandweer	93.746	91.126	85.071	2.782	3.127	0	1.623	1.087	55
1.2	Openbare orde en veiligheid	431	986	431	0	0	0	0	0	0
7.1	Volksgezondheid	3.838	3.776	0	0	0	3.762	76	0	0
8.3	Bouwen en wonen	3.017	3.150	3.017	0	0	0	0	0	0
TOTAAL LASTEN TAAKVELD		**119.739**	**117.225**	**88.520**	**2.782**	**3.127**	**3.762**	**1.914**	**1.087**	**18.547**
BATEN TAAKVELD										
0.4	Ondersteuning organisatie	18.841	18.187	0	0	0	0	221	19	18.601
0.5	Treasury	895	0	0	0	0	0	0	0	895
1.1	Crisisbeheersing en Brandweer	99.535	89.015	89.781	4.009	3.010	0	1.883	853	0
1.2	Openbare orde en veiligheid	427	986	427	0	0	0	0	0	0
7.1	Volksgezondheid	4.174	3.776	0	0	0	4.099	74	0	0
8.3	Bouwen en wonen	97	3.150	97	0	0	0	0	0	0
TOTAAL BATEN TAAKVELD		**123.969**	**115.114**	**90.305**	**4.009**	**3.010**	**4.099**	**2.178**	**872**	**19.496**
SALDO VAN BATEN EN LASTEN		**4.230**	**-2.111**	**1.786**	**1.227**	**-118**	**338**	**264**	**-216**	**948**
Saldo		**4.230**	**-2.111**	**1.786**	**1.227**	**-118**	**338**	**264**	**-216**	**948**
0.10	Mutaties reserves	411	2.111	91	0	200	0	0	120	0
RESULTAAT		**4.641**	**0**	**1.877**	**1.227**	**82**	**338**	**264**	**-96**	**948**

Bijlage 3. Inkomensoverdrachten

(bedragen in duizenden euro's)

Sector	Bijdrage	Verstrekker	2023	Besteding 2023	Herziene begroting 2023	2022	Toelichting
BZ / GHOR	BDUR	Min.J&V	10.870	10.870	10.176	8.525	
Eerste opvang ontheemden Oekraïne		Min.J&V	0	86	0	4.405	
Telling			**10.870**	**10.956**	**10.176**	**12.930**	

Bijlage 4. Investeringsoverzicht

(bedragen in duizenden euro's)

Sector	Omschrijving	Rekening 2023	Herziene begroting 2023	Verschil	Toelichting
BV	Automatisering	156	263	107	Infrastructuur netwerk is uit de exploitatie bekostigd.
BRW	Operationele voertuigen	3.367	7.900	1.569	De oplevering van de tankautospuiten is gepland 2024, vanwege de langere levertijden dan voorzien. De Renault rijvaardige tankautospuit wordt medio februari 2024 geleverd; de overige TS-en worden allemaal geleverd in Q2 2024. Ook de levering van het vaartuig met trailer vindt pas in 2024 plaats.
	Operationele voertuigen (OHW)	2.964			
	Repressieve middelen	0	860	860	In afwachting van de overgang van het C2000 netwerk is de vervanging uitgesteld. Nieuwe informatie is echter dat de overgang van het netwerk is verschoven naar circa 2030. Hierdoor is het toch weer nodig om nog een vervangingscyclus te doen en is het aanbestedingstraject ondertussen gestart.
	Instandhouding gebouwen	559	1.493	812	Investeringen warmteopwekking, koudeopwekking, regeling klimaat en sanitair zullen in 2024 plaatsvinden wegens de gewijzigde wetgeving en duurzaamheidseisen waaraan de VRH moet voldoen.
	Instandhouding gebouwen (OHW)	122			
	Strandposten	0	918	918	De eerdere intentie was vaste bebouwing, dit bleek enerzijds financieel niet betaalbaar te zijn, anderzijds mag er in Natura2000 geen vaste bebouwing komen. Daardoor heeft het project vertraging opgelopen. In overleg met gemeente Den Haag worden de mogelijkheden bezien.
VRH	Stelpost	0	300	300	De stelpost VRH is niet ingezet.
Totaal		**7.168**	**11.734**	**4.566**	

Bijlage 5. Treasury

(bedragen in duizenden euro's)

Kasgeldlimiet		2023	2022
Berekening kasgeldlimiet			
Begrotingstotaal aan lasten	(1)	117.225	107.262
Percentage regeling	(2)	8,2%	8,2%
Kasgeldlimiet, in bedrag	(3) = (1*2)	9.612	8.795
Berekening netto vlottende schuld			
Vlottende schuld	(4)	73.103	64.896
Vlottende middelen	(5)	60.457	53.405
Netto Vlottende schuld	(6) = (4-5)	12.646	11.491
Toets aan kasgeldlimiet			
Kasgeldlimiet, in bedrag	(3)	9.612	8.795
Netto vlottende schuld	(6)	12.646	11.491
Ruimte (+) / overschrijving (-)	(3-6)	-3.034	-2.696

(bedragen in duizenden euro's)

Renterisiconorm		2023	2022
Berekening renterisiconorm			
Begrotingstotaal aan lasten	(1)	117.225	107.262
Percentage regeling	(2)	20%	20%
Renterisiconorm, in bedrag	(3) = (1*2)	23.445	21.452
Berekening renterisico	(4)		
Renteherzieningen	(5)	0	0
Aflossingen	(6) = (4+5)	2.147	2.573
Renterisico		2.147	2.573
Toets renterisiconorm			
Renterisiconorm, in bedrag	(3)	23.445	21.452
Renterisico	(6)	2.147	2.573
Ruimte (+) / overschrijding (-)	(3-6)	21.298	18.879

Bijlage 6. Klachten

Op grond van de nieuwe Wet open overheid die op 1 mei 2022 in werking is getreden, is de VRH verplicht om informatie over bij haar ingediende klachten en de reactie daarop openbaar te maken. Dat kan door de klachtberichten en de oordelen daarop geanonimiseerd openbaar te maken of een overzicht te geven. Op basis van deze wet is onderstaand overzicht opgesteld.

Klachtenoverzicht 2023

Nr	Onderwerp	Datum	Afdoening	Behandeltermijn	Wijze van indienen	Uitkomst
1	Geluidsoverlast oefenen kazerne Centrum	12 feb	20 feb	1 week	Mail	Ongegrond
2	Ongepaste opmerking over personeel IJssalon	3 juni	8 juni	Binnen 1 week	Mail	Gegrond
3	Woning met veel dieren; verhoogde CO2 waarde gemeten. Klacht over melding situatie bij wijkagent	17 augustus	20 november	3 maanden	Mail	Deels gegrond
4	Parkeergedrag piketvoertuig	19 augustus	28 augustus	Ruim een week	Mail	Deels gegrond

Bijlage 7. Kosten overgangsregeling FLO

(bedragen in euro's)

Gemeente	Jaar 2023
Gemeente Delft	1.062.917
Gemeente Den Haag	5.523.973
Gemeente Leidschendam-Voorburg	302.534
Gemeente Pijnacker-Nootdorp	460.902
Gemeente Rijswijk	925.672
Gemeente Wassenaar	193.810
Gemeente Zoetermeer	1.116.072
Telling	**9.585.880**

Bijlage 8. Overzicht gebruikte afkortingen

Afkorting	Toelichting
AB	Algemeen Bestuur
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
BDUR	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding
BTW	Belasting toegevoegde waarde
BZ	Brandweerzorg
CB	Crisisbeheersing
CoPI	Commando Plaats Incident
DB	Dagelijks Bestuur
DBK	Digitale bereikbaarheidskaart
EMU	Economische Monetaire Unie
FLO	Functioneel Leeftijdsontslag (overgangsregeling)
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
GnkM	Geneeskundige Meldkamer
GR	Gemeenschappelijke regeling
GRIP	Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdings Procedure
IKB	Individueel Keuzebudget
JenV	Justitie en Veiligheid
LMS	Landelijke Meldkamer Samenwerking
MDT	Mobiele Data Terminal
MKB	Meldkamer brandweer
MVA	Materiële vaste activa
NCTV	Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid
OMS	Openbaar meldsysteem
RAV	Regionale ambulancevoorziening
ROT	Regionaal Operationeel Team
SiSa	Single information Single audit
SIV	Snelle interventie voertuig
TAS	Tankautospuit
TWAZ	Tijdelijke Wet Ambulancezorg
VRC	Versterking Rampencoördinatie Crisisbeheersing
VRH	Veiligheidsregio Haaglanden
WAZ	Wet ambulancezorg
Wnra	Wet normalisering rechtspositie ambtenaren
WNT	Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector
WOV	Waterongevallenvoertuig